

Gg. naročnikom, sodrugom, in somišljenikom

narnanjava, da je tednik "Glas Svobode" prešel v najino last. Faktično sva ga prevzela že s 1. januarjem 1907, toda vsled mnogih važnih zadržkov izjavljamo to šele danes.

"Glas Svobode" — kakor je nama znano — si je tekom let svojega obstanka pridobil mogočno armado zavednega slovenskega delavstva v Ameriki; in ta armada je njegova moč; ona nama jamči ne samo za trden obstanek, temveč tudi za vsestranski napredek tega lista. Upava, da bo ta mogočna armada — to ste Vi, cenjeni naročniki, sodruzi in somišljeniki, — ostala v vsakem oziru naklonjena listu in njegovemu programu tudi bodoče dni. V slogi je moč, — in v tej moči pričakujemo zmage.

Smer lista ostane ista. — Najin namen je izpopolniti to smer, dati jej širjo podlago in v tem smislu neustrašeno delovati v boju za koristi zatiranega delavstva. Naša bodočnost — bodočnost vesoljne človeške družbe, je socija-

lizem. In do tega cilja pelje naša pot.

Delavci, sodruzi in somišljeniki! Stojte na naši strani! Vaša razredna zavednost je Vaša moč in "Glas Svobode", kot Vaše glasilo, bodi ostro brušen meč proti vsem onim ki Vas izkoriščajo in zatirajo. Vaše želje in Vaša stremjenja so tudi naše želje in naša stremjenja. Mi smo z Vami, bodite tudi Vi z nami. Vsaka, tudi najmanjša gmotna in moralna pomoč iz Vaših vrst je korak napredka cele stranke; je nov udarec za naše nasprotnike.

Naša pot je: **NAPREJ!** Ne oziramo se na ono, kar je bilo; ne strašimo se ovir in odpora — le naprej, kjer nas čakajo uspehi in konačna zmaga!

Vse za:
BRATSTVO, ENAKOST in SVOBODO!

V Chicagi, dne 8. februarja '07.

IVAN KAKER, l. r.

IVAN MOLEK, l. r.

izdajatelja "Glasa Svobode".

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— V Baku, Trafiškavkazija, stavlja 7000 delavcev v štirih petrolejskih tovarnah. Med drugim zahtevajo tudi 20 do 80% od letnega zaslužka kot nagrade za leto 1906. To svojo zahtevo utemeljujejo z velikanskimi dobički, ki so jih pobasali kapitalisti v pretečenem letu, s katerimi bome delavske plače ne stojijo v nikakem razmerju. Delajo se načrti za splošno stavko, da se prisilijo na pomoč omenjenim 7000 delavcem.

AVSTRO-OGRSKA.

— Avstrijski parlament je poslan domov, in pri tej priliki je vlada objavila razglas, v katerem opozarja na važnost novih državnozbornih volitev, vršečih se dne 7. maja. Danes — tako se glasi v razglasu — tvorilo je gospodarsko blagostanje in skrb za socialne reforme je dno notrajne politike; Avstrija ne sme izpustiti iz oči najne potrebe, pospeševati se naprej gospodarsko blagostanje prebivalstva. — Same fraze! Ko bi država v resnici skrbela za svoje podložnike tako, kakor tukaj zatrjuje, bi danes ne imela prvenstva glede izseljevanja.

FRANCOSKO.

— Courrierski okoliš na Francoskem, tam kjer se je že lansko leto pripetila ena najgroznejših nesreč in bilo zasutih čez 1000 rudarjev, je zopet pozorišče velike katastrofe. Koncem pretečenega meseca nastala je v nekem rovu premogovnika pri Lievin eksplozija in zahtevala večje število človeških žrtev, ki pa še ni natanko določeno. Novica o novi nesreči, letela je kakor blisk po celem okraju in navdala prebivalstvo z nepopisnim strahom. Vse je letelo k izhodu premogovnika, kjer je kmalu nastala taka gneča, da se je rešilo delo znatno oviralo. Oddelek žandarmerije se je končno posrečilo, vsaj deloma napraviti red med razburjeno množico. Župan Lievinski, ki je bil sam nekoč rudar, je vodil rešilno delo. Med ubitimi je tudi eden nadinženirja, njegova dva asistenta, kojih trupla so strašno razmesarjena spravili na svetlo.

— Iz cerkvenih krogov se je zvedelo, da se je papeževa prvotna bo-

jevitost nasproti Franciji nekoliko polegla. V kratkem času hoče izdati na francoske škofo navodila, ki bodo omogočila oficijelno službo božjo na podlagi novega separacijskega zakona (t. j. postave o ločitve cerkve od države). V papežu se je ta nenadna sprememba zvršila vsled načrta, katerega so mu predložili nekateri zmernejši škofje, o čemur smo poročali v zadnji številki. Kardinal Richard, nadškof pariski, je škofo telegrafično pozval k nadaljnjemu posvetovanju, in upati je, da bodo cerkveni krogi sami uvideli brezuspešnost in nesmiselnost dosedajnega boja.

KITAJSKO.

— Na Kitajskem se je v nekaterih provincijah začelo dne 1. februarja preganjanje kristjanov. Vojaštvo je zopet napravilo red. Ker pa je pričakovati še nadaljnjih uporov od strani fanatiziranih, so se vojaške čete pomnožile.

— Lakota postaja vedno hujša. V raznih provincijah delujejo evropske in ameriške dobrotelne družbe. Lakoti so se pridružile sedaj še nevarne bolezni. Neko dobrotelno društvo so pregnale iz njonega kraja osepnice (črne koze). Vsak dan pomrje okrog 20,000 in še več ljudi. Odredbe kitajske vlade so otroče in brez vsake vrednosti.

POZOR!

Vsi cen. gg. tajniki in ostali uradniki krajevnih društev S. N. P. Jednote, kateri so v pismeni zvezi z gl. tajnikom Jednote v Chicagi, naj od danes naprej vsa pisma in druge pošiljatve, tičooe se **JEDNOTE**, izrecno naslovijo na sledeči naslov: **MARTIN V. KONDA, 669 Loomis st., Chicago, Ill.** Na ta naslov naj se pošiljajo tudi vsa privatna pisma in druge stvari, ki so namenjene bivšemu lastniku lista.

Dopisi, naročnine in druge pošiljatve pa, ki so namenjene **LISTU "Glas Svobode"**, naj se vbo- doče izrecno naslovijo sledeče: **GLAS SVOBODE CO., 669 Loomis st., Chicago, Ill.**

Prosimo cen. gg. tajnike, kakor tudi vse prijatelje našega lista, da to vpoštevajo. Na ta način ne bo nobene pomote.

UPRAVNIŠTVO.

Ameriške vesti.

Gompers za Moyera in Haywooda.

Samuel Gompers, predsednik Delavske Federacije v Ameriki (American Federation of Labor) z glavnim sedežem v New Yorku, je pred nekaj dnevi naznanil, da bode omenjena delavska organizacija s svo močjo nastopila proti kapitalističnim zarotnikom na zapadu v obrambo Moyera, Haywooda in Pettiboneja. Na protestnem shodu, ki ga je sklicala Centralna unija dne 5. febr., je bilo sklenjeno, da se na dan, ko se prične obravnava v Boise, Idaho, uprizaro v New Yorku demonstracija, ktere se udeležijo vsi delavci te unije. Nadalje bode federacija dala natisniti govor sodruga Wentwortha, ki obsega edinoletno mukotrpni položaj tovaršev v Idahii, v 125,000 iztisih; izmed teh bode 50,000 iztisov v raznih drugih jezikih. Nadalje izjavlja Gompers, da ima centralna unija na roki \$5,667, ktera svota je namenjena za Haywood-ov obrambni sklad.

Značilno in hvalevredno je za Gompersa in Ameriško Delavsko Federacijo, da se je odlčila za ta velevažen korak.

Vse za profit.

Chikaški kapitalisti si pa znajo pomagati. Znano je vsem meščanom in tudi zunanjemu svetu, da v Chicagi že nekaj časa sem divjajo razne nevarne bolezni, katerih posledica je vsak dan večje število bolnikov in mrličev. Dnevno časopisje (največ Hearstovi dnevniki) je sprva poročalo resnična števila o zbolelih in smrtnih slučajevih — toda ne dolgo. Kapitalisti z velikimi trgovinami tam v "downtownu" so prišli s pritožbami, da "take" novice o boleznih vznemirjajo ljudi vsled česar trpi "veliki business". Časopisje je bilo poparjeno. Naimah je spremenilo svoja poročila in zdaj čitamo v dnevnikih vsak dan, da se epidemija bliža svojemu koncu. V resnici je pa ravno narobe: bolnikov in mrličev je vsake dan več. Tako npr. je bilo minoli torek 179 novih slučajev škrlatice — a Hearstovi dnevniki so povedali samo za 93 slučajev.

Kapitalističnemu profitu na ljubo se torej mora tajiti resnica. Of course —

Uspeh izdelovalcev cigaret.

Njih unija izvojevala si je brez običajnega boja (stavke) proti tovarnarjem lepo zmago. Delavni čas članov unije se jim je skrajšal tedensko za 6 ur, plača pa zvišala za \$3. Polovica članov unije so žene in dekleta.

5000 klobučarjev stavka.

V Orange, N. J., stavka okrog 5000 klobučarjev. Potegujejo se za višjo plačo, \$18 do \$20 na teden. Delavci so vsi organizirani. Vsled stavke je gospodarsko uničenih več tovarn.

Nesreče v janih.

West Virginia je zadnji čas postala torišče vednih katastrof. V zadnji številki smo poročali o oni taki nesreči, in danes poročamo že o drugi. Dne 4. februarja zgubilo je v rovu štev. 25 premogovnika "Davis Coal & Co. Co." pri Thomas okrog 30 premogarjev vsled eksplozije svoje življenje. Kakih 100 čevljev od rova oddaljeno našlo se je sedem mrličev, izmed katerih je šest inozemcev. Strupenih plinov je bilo v zraku še toliko, da so morali rešitelji hitro pobegniti. Toda predno so se prišli na površje, se je eden od teh zadušil. Drugi poskus, priti v jamo, se je tudi ponesrečil. Razstrelba je namreč pokončila tudi ventilacijske sesalke, tako da se jame ni moglo preskrbeti s svežim

IZJAVA.

"Glas Svobode" končal je s 23. oktobrom 1906 svoje peto leto, in od tedaj naprej mu teče šesto. V tem kratkem, a dokaj burnem času storil sem za list vse, kar je bilo v moji moči, da sem mu zagibal obstanek. Užil sem mnogo bridkega, o čemur me je sram tožiti v javnosti. V začetku bil sem izpostavljen najgusnejšim napadom od strani podivjanih farjev, zadnje časa pa od strani strankarskih prekucuhov, katerih namen je, uničiti vse, kar se brez-pogojno ne uklanja njih namišljeni nezmotljivosti. Zadnji so me napadali s tako ostudnim orožjem, kakoršno bi se sploh rabiti ne smelo in ki se ravno raditega samo ob sebi obsoja v oči vseh dostojnih ljudi. Z najpoglejšimi lažmi in obrekovanjem črnili so me pred vesoljnim ameriško-slovenskim delavstvom. — Meni pa je in je vedno bilo le za stvar, a ne za osebo, najmanj pa za svojo. Zagovarjal sem list in načela, ki jih zastopa, — sebe pa le takrat, kadar sem bil v to primoran in kadar je osebna čast to zahtevala.

Ko se poslavljam od lista, odpuščeno naj jim bo vse!

Jaz sem premalo "žurnalst", da bi kradel in se trgal za naročnike, kakor so to storili in še delajo neki strankarski nasprotniki. Kar pa sem si zavzel, namreč povzdigniti list, — to sem tudi dovršil.

Že od novega leta naprej zavezali so se drugi, delovati na tem polju. Meni za mojo osebo, kakor se mi je predbacivalo, lista ni potreba; a veže me dolžnost, kakor vsakega poštenega človeka, koristiti po svoji moči stranki, h kateri pripadam. Blagor jim, kateri morejo storiti več;

zrakom. Malo upanja je, da bi se moglo rešiti le enega izmed zasutih rudarjev. Natančno število ob času razstrelbe v jami se nahajajočih ljudi ni še znano; povprečno se jih ceni na 30.

To je v teku dveh tednov že tretja eksplozija. Ker se v jami varnostne svetilke niso rabile, je katastrofa lahko umljiva. Davis jame so last železniške družbe Western Maryland.

Komedija.

Velika porota v New Yorku dvignila je obtožbo proti gledališčnemu trustu. Trustu se očitajo razni prestopki obstoječih postav. Sama komedija! Dosedaj se ni bilo nikdar slišati, da bi se kakemu trustu pripetilo kaj resnega od strani ameriških sodnij. Ne, na komedije se imenovani trust dobro razume.

Gibanje srebrarskih delavcev.

Bratska zveza srebrarskih delavcev je sklenila akcijo, da se po vseh Združenih državah vpelje deveturni delavniški zasedačni plač za deseturno delo. Najprej bočejo s svojo zahtevo prodreti v New Yorku in okolič. Če se jim posreči tukaj, pridejo polagoma na vrsto tudi drugi kraji. V New Yorku že stavlajo.

Stroški dveh bojnih ladij.

Gradnja ameriške bojne ladje "Connecticut" v ladijedelnici "Navy Yard" v Brooklynu stane zvezno vlado za \$360,000 dražje, kakor pa gradnja ravnatake ladje "Louisiana", katero je zgradila neka trdika pogodbeno. Skupni stroški za bojno ladjo "Connecticut" znašajo \$6,340,247, oni "Louisiane" pa \$5,980,822.

Potres na Jamajki.

Angleški guverner Swettenham na Jamajki, ki je ameriškomu admiralu Davisu pisal tako neuljudno pismo in mu namignil, da naj gre, odkoder je prišel, ter na ta način odklonil pomoč Amerike, — je vsebino svojega pisma prekladal in izrazil svoje obžalovanje, da ga je pisal. K tej izjavi priložila ga je njegova, to je angleška vlada.

Ameriški vojni tajnik Taft je prejel od guvernerja iz Jamajke sledečo brzojavko: "Srčna hvala za poslano šotore, ki so pravkar došli iz Kube. Ameriška pomoč se tukaj vsestransko priznava."

Zadeva je sedaj definitivno poravnana.

Tako se včasih skregajo za zabavo visoki gospodje, da jim ne postane preveč dolgčas!

Lepe razmere v Chicagi.

Zdravstveni urad "ceni" danes število nalezljivih bolezni v mestu na 4447 slučajev. Od tega števila jih odpade 3058 na škrlatinko. Število na škrlatinki obolelih je vsak dan večje. To kaže, da zdravstveni urad ni kos svoji dolgi in da so zdravstvene odredbe v tem mestu pomanjkljive.

Opozorjamo rojake po Chicagi na veliko predpustno maskaradno veselico društva "Slovenija", ki se bo vršila v soboto dne 9. t. m. v Narodni dvorani (pri g. Franku Mladicu). Podrobnosti so razvidne iz oglasa, ki se nahaja na notrajni strani.

Organizacija je moč, s katero računajo vaši delodajalci.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

PRVI DEL.

(Nadaljevanje.)

III.

"Gospodar moj," je izpregovoril Hasan, ko je bil Jurj prijezdil do njega, "prišla je ura odločitve. Ti zdaj lahko napraviš iz mene nesrečnika, ki bo zlomil suženjsko verigo, pa če bi bila od železa, pa če bi Tebi moral zabosti nož v srce. Lahko pa tudi napraviš iz mene sužnja, ki ti bo zvest kakor pes, a bi imel ti grove kremplice za tvoje sovražnike; ki te bo ubogal, kakor te uboga tvoja pest in ki bo udaril, ne da bi premišljeval in omejeval, kakor udari tvoja roka. Jaz ti bom oko, ki bo vse videlo; jaz ti bom uho, ki bo vse slišalo; jaz ti bom meč, ki se ne bo uklonil niti strašnemu duhovskemu prekletnju. Voli sedaj, vladar devinski, kaj ti naj bom."

"Ne bojim se te, suženj, pa bodi to ali to," je z neskončnim ponosom odgovoril Jurj. "Ali ti, suženj, si mi grozil in zato te zadene zaslužena kazen; obrni konja in vrni se nemudoma domov."

Prvič kar je bil Hasan Jurjev suženj, se ni uklonil gospodarjevemu ukazu, in Jurja so vspricho tega obšle temne slutnje, ker je bil sam skoro neoborožen. Hasan pa je imel svojo krivo sabljo in svoje bodalo.

"Ali si oglušil, črni pes," je srdito zakričal Jurj, ki je videl, da se Hasan ne gane.

"Slišal sem te, gospodar in tudi razumel; toda ti nisi mene razumel. Pogledaj to pot; spodi me naprej, namesto da me podiš nazaj v Devin, in pridobiš si najzvestejšega sužnja in srce, ki se ti ne bo nikdar izneverilo, pa če bi mi ga izrezal iz prsi. Če pa me pošlješ domov v Devin, potem, gospodar, postane iz mene strupena kača."

Jurja je jeza prevzela tako, da je s povzdigneno palico planil proti Hasanu.

"Že zopet se predrzneš mi groziti?"

In ker se Hasan ni umaknil z mesta, je Jurj z železno palico udaril Hasana po levi roki s tako orjaško silo, da je slišal, ko je počila kost. Hasanu je roka upadla ali niti najmanjši glas ni izdal njegove bolesti, prav kakor da bi sploh ne bil zadet, ni glave ni premaknil nogo vlekla na ušesa nerazločne glasove, ki jih je iz daljave donášal veter.

"Gospodar, sprejmi vsaj zdaj mojo ponudbo," je s tihim glasom prosil Hasan.

"Ti si blazen; nizek suženj hoče meni, devinskemu vladarju, narekovati pogoje."

"Potem, o gospodar, je bolje, da me tu na mestu ubiješ, zakaj v Devin se jaz ne vrnem."

Iz daljave se je zdaj še razločnejše slišal nov šum in novo rezgatanje.

"Gospodar, pusti me naprej," je ihtel prosil Hasan, "usmili se in pusti me naprej."

Ta tvrdovratnost je napravila na Jurja vendarle nekaj vtiska.

"Saj pojdeva lahko skupaj naprej."

"Ali jaz moram priti sam; čuješ-li, gospodar, jaz moram sam priti na kraj, odkoder se čuje ta šum. Zaostani le za nekaj časa."

"Zakaj?" je vprašal Jurj, v katerem se je jeza umikala radovednosti. "Zakaj naj zaostanem?"

Hasan ni odgovoril. Poslušal je z napeto pozornostjo na šum, ki ga je donášal veter. Zdaj je ta šum prihajal od druge strani. Tudi Vihra ga je slišala in se obrnila na tisto stran, Hasan pa je povsili glavo in obrnil svojega konja rekel tiho:

"Moje življenje je odšlo; gospodar, jaz grem v Devin."

Pogled je konja, a ga takoj zopet ustavil in ponudil Jurju svojo desno roko.

"Gospodar — razbij mi še to roko in potem me pusti oditi."

Devinskega vladarja je ta ponudba globoko pretresla. Na kaj takega ni bil pripravljen. Spoznal je, da se pač nihče ne bi pripravil na

tak način na izdajstvo in zato je obžaloval svojo prenačlenost.

"Hasan — povej vendar kaj imaš," je rekel kar mogoče prijazno in vzel iz žepa svilnen robc. "Na, vzemi ta robc in obveži si roko. In da potavnaš zamudo, vzemi mojo Vihro; ta te ponese kakor burja tja, kamor hočeš priti."

"Hvala ti, moj gospodar," je odgovoril Hasan z veselim glasom. "Pridrži svoj robc in pridrži tudi svojo Vihro. Dovolil si mi, za kar sem te prosil, in hvaležen ti bom zato vedno. Danes se jaz sam tebi darujem. Glej, kaj si kupil z eno samo besedo, zakaj ti doslej nisi poznal niti mene, niti mojega konja."

Hasan si je obvezal zlomljeno roko in je z neverjetno silo zamogel spraviti nad obvezo svojo suženjsko zapetnico. Potem pa se je nagnil na vrat svojega konja, siknil kakor kača in konj je zdril tako naglo, kakor bi plaval po zraku.

Vihro je ta hitri odhod presenetil. Zapodila se je za vranec, a zaostala je za njim in ko jo je Jurj končno ukrotil, se niti peketanje Hasanovega konja ni več slišalo.

(Dalje pride.)

Socijalizem z ozirom na cerkev in vero.

(Socijalistom okoli "Glasnika".)

(Nadaljevanje.)

G. R. S. v 4. št. "Glasnika" razlaga dalje:

"Drugi vzrok izvira iz protiverskega mišljenja današnjih socialistov. Glavna zagovornika socializma, Karel Marx in La Salle, sta bila judovskega pokolenja. (Kaka škoda.) Bila sta v verskih zadevah bolj indiferentna in celo sovražna (kaj nas to briga!) katoliški cerkvi. Prvi pristaši socializma so bili tudi izbrani iz najnižjih, nepoučenih in npravo propalih vrst delavcev, ki so zato dali celemu socijalističnemu sistemu vsaj na zunaj, v očeh katoličanov, protiversko lice, sovražno cerkvi. Sedaj ima že samo ime "socialist", nekaj protiverski pomen (čudno, da se pobožni kimovci vselej ne prekrizijo, kakor pri besedi "hudič", kadar slišijo ime: socijalist); mnogi (klerikali) si predstavljajo vse socialiste kot brezverce. To očitje ima seveda svoje posledice: socialisti si potem nehoti mislijo, da morajo sovražiti ne samo kapitalistično upravo cerkve — temveč tudi vero samo kot učinek, ki je deloma neodvisen od začasnih in le postranskih, nebitvenih naprav cerkve."

Socijalistozercer, kar jih caplja v klerikalnih copatah, najdejo zmiraj kot prvi pogoj za svoje orožje — "protiversko lice". Kdor se direktno ne klanja Rimu — je že brezverec. To je stara klerikalna pesem, o kateri pa več ni vredno govoriti. R. S. sam prizna, da cerkev in vera nista jedno in isto; da se bistveno ločita. Čemu se potem smeši in zavija? Čemu fanatizuje čitatelje s pretvezo, da je socijalizem sovražnik vere? Kaj ima vera tu za opraviti? Vera je vendar zasebna stvar posameznika, ki lahko veruje kar hoče. Socijalizem ima pred očmi ekonomsko in politično vprašanje ne pa versko. To je povedal tudi naš "sociolog", a v istem odstavku pa najdemo opazko, da "socijalisti morajo sovražiti vero ker tako so delali tudi večji zagovorniki socializma". To ni res! Ako so bili Marks in tovariši drugačnih duševnih nazorov, je to naša deveta brigada. Sovražstvo do ktereibodi vere ni v enotnosti temeljnih načel nikjer vpošeto. Socijalist je lahko katoličan, protestant, mohamedan, budhaist ali pa ateist, samo da priznava temeljna načela. Oboževatelji rimskega klerikalizma naj si vendar ne mislijo, da mora človek ravno to verjeti, kar mu oni vsiljujejo. Človek naj veruje to, kar mu veleva razum in srce. Temu časi, ko se je prisililo verovati s torturo, so hvala bogu že minili. Če se pa med socijalisti dobijo ljudje, ki glasno nasprotujejo temu ali onemu verskemu prepričanju, tega pa gotovo ni kriv socijalizem.

Dalje:

"Zato moramo priznati, da so današnji socialisti — vsled neugodnih razmer in deloma napačnih nazorov na obeh straneh odločni (joj!) nasprotniki cerkve. Pristaviti pa moramo, da so mnogi delavci, ki se prištevajo socijalistom, še vedno dobri katoličani (čast), ker imajo pred seboj bistvo socijalizma — ekonomično ali gospodarsko vprašanje, ne pa duševne nazore, ki niso pravzaprav vprašanje socijalizma."

Jako dobro. Socijalizem je gospodarsko, ne pa versko vprašanje. S temi besedami je hotel "sociolog" R. S. zafriskati svoje prejšnje napačne trditve. Ampak "odločni" nasprotniki cerkve pa socijalisti le morejo biti!

"Izključen pa ni kompromis med socijalizmom in cerkvijo. Če cerkev prizna (tu je nekaj importiranega) ekonomične zahteve socijalizma: kolektivizem produkcije in distribucije, kar je popolnoma mogoče, ker je cerkev duhovna ustanova, bi cerkev lahko obstajala tudi pod socijalizmom. (Verski fanatiki naj si vendar ne mislijo, da bo socijalizem cerkvi na ljubo spremenil svoje zahteve.) Načela socializma niso a priori nasprotna katoliški veri, nasprotstvo izhaja od zasebnih verskih nazorov njegovih pristašev. (Zmisljaj ista pesem.) Ker bodo ljudje imeli pravico do svojih zaslužkov, bi jih pod socializmom lahko obrnili v podporo cerkve (oho!) in duhovnov. Če bi država ne plačevala duhovnov in vzdrževala sploh vse cerkvene ustanove — kar bi bilo po cerkvenih postavah skoro nemogoče, da ohrani svojo neodvisnost — bi ljudje lahko sami zalagali duhovnike in cerkve z vsem potrebnim. Če bi se pa ljudem krutila pravica, uporabiti svoje zaslužke v podobne namene, bi bilo to največje tiranstvo, kadersnega še ni videl svet. Socijalizem prepoveduje kapital, s katerim bi se množilo zasebno premoženje, ne prepoveduje pa ljudem potrošiti denar po njih volji."

(Konec prihodnjic.)

Kmetija.

Iz stare domovine.

V.

(Nadaljevanje.)

Ko se je meščanstvo razvilo (meščan se je kot rokodelce, ki je prej delal na kmetiji kot sestavni del iste, odločil od nje in se naselil okolo sedežev škofov, okolo sedežev višjih plemenitštev, kraljevih mogotcev), spremenilo se je to lepo razmerje. Meščan, posebno pa trgovec, je precej koristil jemaž kmetije, trzil je s 50% dobička. Denar se težko zataji. Meščan je zaradi večjih dohodkov postal sčasoma bogat, živel je boljše, stavil si je lepe hiše in posebno lepa javna poslopja, kakor: rotovže, cerkve. Prišel je v Italijo in tam kaj videl. Tam je kaj ostalo od prejšnje veličasti Rimljanov, in papeži v Rimu so bili dobri stavbeni mojstri. Tako tudi nekateri škofi, opati. Meščani so se tudi od teh učili poslopja staviti. Meščan je tudi uvedel boljše obleko, ker jo je on po delitvi dela spretnje izdeloval, umislil si je boljše in več pohištva. Trgovec je privlekel iz družih daljnih krajev svilo in tuje sadeže. Meščanski rokodelce, trgovce (nemirna človeka) spravila nekaj spremembe v kmetijsko gospodarstvo samo st. m. da sama boljše živita in stem, da na prodaj ponujata njene boljše rokodelske izdelke in izdelke, pridelke tujih krajev. Kmet je nehal biti sam svoj rokodelce in kupoval je pri rokodelcu in trgovcu, kar je treba bilo; zdaj je vse bolj dovršeno dobil v mestu in zraven oddal svoje odvečne pridelke meščanu, jestvine za mestne prebivalce, surovine za meščanske obrti in izmenja iste za dela meščanov. Plemenitiz hoče tudi tako živeti kakor meščan. On se uriva v mesta. Kak grad ima v njem. On hoče tudi meščane pod se spraviti, "jih čuvati", kakor kmete. Meščanje se tega čuvarja kmalo otresejo, posebno škofov. Posvetne plemenitaze jemljejo v svojo sredo

in postanejo ti nekaki patriciji, ako so dobri trgovci in ako postanejo bogati po trgovini in po dobri prodaji njihovega sveta, katerega imajo precej v nekaterih mestih. V mestih postaja stavbeni svet drag. Z ozidjem se morajo meščani obdati in zaradi tega se bolj stisniti. Od tega ozke ulice starih mest. Katoliški duhovniki tudi nečejo samo le po kmetisko dobro živeti, mestno življenje tudi iste okuži. Opat, škof kmalo ne vedo kako razgrniti žamet in svilo, zlato in dragoceno kamenje. Za redkokako stvar se je plačalo velike svote. Trgovec se je smejal v pest. Bogateji so. To je jezilo kmetisko gospodo v gradovih in farovžih, samostanih. Ista in kmet sta bogatila te nebdoprave trgovce-meščane. Kapitalistično so začeli tudi oni kmetovati, da več pridobijo. Začeli so svoja posestva sami obdelavati, kmet pa je moral storiti roboto — tlako — in še odrajati od pridelkov svojih njiv gotove odstotke v grad, samostan. Zdaj je postal kmet pravi tlakar. Sebi ni imel časa po dnevi delati. Naprtli so mu tudi grozno veliko plačl. Katoliški duhovnik je bil v iznajdbi novih plačl ženijalen. To je tudi še danes. Desetino je našel v starem testamentu in upeljal jo v novem. Prej se je zval grajščak zemljiščni gospod (Grundherr), zdaj postane veleposestnik (Guts-herr). Zdaj obdeluje svojo zemljo s tlakarji; tlakarji mu morajo tudi s svojo živino delati. Zemljišča nimajo dosti. Prej ni toliko skrbel za prilastitev veliko oravov sveta. Da je le imel velik lov. Zdaj je moral dobiti dosti sveta, da zamore dosti več pridelati.

Kmeti in grajščaki so posedali zraven tlakarsko zvezane zemlje tudi dosti skupnega sveta, pašnike, velike hoste, pa tudi njive. Te njive so skupno obdelovali, skupno pašli na pašnikih, iz host jemali les za vso občino. Na to zemljo se je spravil zdaj grajščak ter isto jemal kmetom. Nastali so zaradi tega med kmeti nemiri. Ko je grajščak to skupno svobodno zemljo kmetom vzel, še ni imel dosti, začel jih je ropati drugače, jemal jim je oni svet, ki je bil kmetom lasten. To se je zvalo "skopljenje" kmetov (Bauernlegen). V 14.—15. stoletju se to oboje pogostoma dogaja, kmeti se spuntajo, postanejo luterani. Tudi na Slovenskem leta 1515, 1525, 1575, in luterani je naš kmet tudi skozi 100 let. Slovenci imamo isto gospodarstvo, kakor Nemci, in iste reditelje, voditelje, sneže. Kmet ne sme svojega žita prodati družum kakor v grad. Tam delajo cene, kakor hočejo. Tu se začne tlakarsstvo, hudo trpljenje kmeta, njegovo življenje ne tehta dosti v očeh grajščakov. Dosti je delavcev, večji del zemlje pa v oboroženih in po katoliški cerkvi varovanih rokah in v rokah te rase, ki ne da zlahka kaj od sebe. To je tedaj začetkom gospodarstvo, kakor ga zahteva prvo kmetovanje, to so proizvajalne razmere, podane po prvi kmetiji, ki se ne ve in ne more dosti. — V tem času velja sistem madritletnega obdelovanja polja (Feldgraswirtschaft) in drugi navedenih sistemov, to je menjava žita s travo (Feldgraswirtschaft). Tu se pa tudi že razvija prehod v tretji sistem, in z njim v drugo socijalno in politično stanje kmeta.

Meščan je tudi zapuščal vezanosti prejšnjih stoletij. On je bil za drugar kot obrtnik. Vsak mojster je imel svoje gotove odjemalce. Postati pa ni mogel vsak mojster ali sam svoj. Pomočniki so bili nesvobodni. Bili so v zadržni vezi, ki jim je šele v nekem določenem številu dopuščala delati in živeti in to sicer do silega, pa drugače skromno. Mesta so bogatela po trgovcih. Ti trgovci so se tudi izkušali iz vezanosti. Ker so jako riskantno trgovali s tujino, so zaračunali velike profite. Trgovci bili so tudi bankjeji. Židi bili so med njimi ščurke med karfi. Bogastva v mestih so raskla. Rokodelci, trgovci so bili včasih napotitelji kakih iznajdb, katere so učenjakom dale povod, da pridejo na sled kakemu naravnemu zakonu; trgovci so rabili znanosti; isti so sami dosti dobrega našli kot potoval-

ci po vsem znanem in neznanem svetu; trgovci so po večjem plačevali, izdrževali učenjake, umetnike. Znanosti so pomnožile delavske šile teh meščanov. To se je vedelo. Trgovec je odpiral prometu ves znani svet in našel nove svetove. On je hotel zaslužiti, in vedno več, če je še toliko imel. On je vse nevarnosti potovanja za malo štel, da le profitira. On je delal dobre ceste, skrbel za boljšo vožnjo. On je pridelkom kmetije stvarjal vrednost. Iz njegovih in rokodelskih krogov pridejo mašine, pride ves drug promet v svet, pride svetovni trg s svetovno trgovino; rokodelce pa svoja dela izroči mašini ter misli na nove iznajdbe v novih obrtih. Ljudje napredujejo v mestih.

(Dalje prih.)

"Glasu Naroda" na uho.

Ako g. Sakser pelje kacega dekleta na — hunch, je vredno posebnice izdaje "Glas Naroda".

Kadar bode znanjalo v Ameriki čistilnih ljudij, volili bomo Sakserja oziroma urednika okrog "Glas Naroda" za predsednika univerze Haward. Bode vsaj nam drugim smrtnikom slamo v glavi spreminjal v rezanico.

Kdor bere "Glas Naroda", vidi, da so vsi ljudje navadni plebeji, le Sakser je Mister.

Mr. Sakserju se ni dovoljeno, imeti vse Amerike naenkrat pod komando.

Sicer so okrog "Glas Naroda" veliki in silno učeni gospodje, ki se razumejo tudi na moralo, — a mi jih ne bomo upraševali za svet, kadar hočemo kak dopis objaviti, ki ni po godu nekaterim "sramežljivim" ljudem!

Ko bode napočil dan, da rabi Rusija velike moze, obrnila se bo gotovo na Mr. Sakserja in na uredništvo "Glas Naroda".

Po mnenju nekaterih oskosrenih ljudij je svinjar tisti, ki razkriva svinjarije drugih. Po tem nazoru moral bi biti tudi sodnik lopov, ker zasleduje lopove. — Jezus Kristus pa največji hinavec, ker je neusmiljeno in s krepkimi izrazi bičal vse hinavce in farizeje.

Hinavec je, kdor imenuje naš list nemoralen zato, ker odkriva resnico. Včasih je resnica res grda in peče, a tega nismo krivi mi, pač pa tisti, ki nemoralno živijo. Resnica pa ostane resnica, naj jo še tako sučemo in če jo povemo tudi z drugimi besedami.

Resnica je "hčerka božja" in ni nemoralna. Pač pa je nemoralen tisti, kdor se ob njo spodika in ki vidi svinjarijo tam, kjer je ni; kjer je pa, pa je ne vidi.

Tak hinavec, ki vidi v očesu svojega bližnjega pezdor, bruna v svojem lastnem pa ne vidi, — je bolj podoben svinjskemu pastirju, nego g. Konda, ki je sicer popolnoma nedolžen pri onem dopisu.

Tudi mi bi svetovali gospodom — in mišlimo, da bolj opravičeno! — da naj spremenijo svoj list v "Glas Licemerstva", kar bi bilo vsekako primernejše ime, kakor pa "Glas Naroda".

Prijatelj, osnaži najprej svoj svinjak, potem šele kritikuj druge.

ODPRTO PISMO SLOVENCEM.

Častitlivi zdravnik Dr. E. C. Collins M. I., New York.

Lepo se Vam zahvalim za Vaša zdravila. Vi ste me izdrali popolnoma. Ta prvokrat, ko sem jih vzela, sem poznala, da nujno mojemu telesu. Za vsako bolezen se bodem na Vas obrnila. Prosim, proglasite to v slovenske liste, ker Vaše zdravila so resnične, resnične!

Good-bye!

Marija Terlep.

Box 274, Forest City, Pa.

Lev Tolstoj: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

(Nadaljevanje.)

V.

Kakor učijo vsi cerkveni učenci, zlasti v 5. stoletju, Kristus napisane postave ni nazveval, temveč jo potrdil. Toda kako jo je potrdil? — kako se more združiti Kristusova postava z Mozesovo? Na to uprašnje ni odgovora. V vseh razlagah je rečeno, Kristus je postavil Mozesovo dopolnil steno, da so se na njen ureničiča vsa prerokovanja, in da človeštvo vanj veruje. Toda jedino, za vsakega vernika bistveno uprašanje, na kak način se naj spoji ti dve nasprotujoči si postavi, ki se tičeta življenja ljudi, — pa se mi mlada poskušala razrešiti. In nasprotje med besedami, da Kristus postave ne odpravlja, in med besedami: "Vam je bilo rečeno... jaz pa vam pravim...", kakor tudi med duhom vsega Mozesovega nauka in med duhom Kristusovega nauka — ostane še v veljavi z vso svojo močjo.

Kdor se za to uprašanje zanima, naj sam pregleda tozadnje cerkvene razlage od pričetka do današnjega časa. Le potem mu bo jasno, da tukaj niti govora ni o kakikoli rešitvi nasprotja, marveč da je celotno vrjenje nenadno, umetno nasprotje tja, kjer ga poprej ni bilo.

Brezuspešni poskusi za združitev obeh postav dokazujejo zadostno, da ta zveza ne izhaja iz umstvene napake, temveč da ima jasen in do ločen namen, vernikom vcepiti prepričanje, da je res potrebna.

Janez Zlatoust (razlagajoč evang. Matevija) govori proti onim, ki zahtevajo postaviti Mozesovo: "Nadalje nastopajo oni preiskovalci stare postave, ki zapovedujejo izdreti oko za oko, zob za zob, in pravijo: Kako more biti dober tisti, ki to zapoveduje? — Kaj naj na to odgovorimo? Da je to marveč najvišji izraz božje ljubezni do človeštva. Ni dal te postave v svrhu, da izdramo drug drugemu očesa, ampak zato, da mi, v bojazni pred tem zlom od strani drugih, tudi drugim tega ne učinimo, — ravnotako kakor tudi on ni imel namena pokončiti Ninive, ko jim je žugal s pogubo. Kajti če bi to hotel, moral bi molčati; on pa jih je hotel s tem strahom še poboljšati in svoje nasvetovanje potem opustiti. Tako je tudi onim, ki so tako zlobni, da bi drugim izdrti oko, zažugali s kaznijo, v ta namen, da naj bi jih, ako se že prostovoljno ne morejo vzdržati te okrutnosti, vsaj strah odvračil od tega, da bi svojega bližnjega ne oslepili silovito. Če bi bila to okrutnost, potem bi bila okrutna tudi prepoved do umora in zakonolomstva. Tako govorijo pa norci, ki so skoro že popolnoma blazni. Jaz pa se tako zelo varujem, imenovati te zapovedi okrutne, da bi po zdravi človeški pameti smatrali raje ono protipostavno, kar je z njimi ravno v nasprotju. Ti praviš: Bog je okrutnej, ker zapoveduje izdreti oko za oko; jaz pa rečem, da ko bi take postave ne dal, ga bi potem mnogi smatrali kot okrutnejša."

Janez Zlatoust pripoznava postavo zob za zob za naravnost za božjo; ono pa, kar stoji s to postavo v nasprotju, t. j. Kristusov nauk o neupiranju hudemu, smatra za protipostavno.

"Vzemimo: postava je razveljavljena" — nadaljuje Janez Zlatoust str. 322 in 323 — "in nikdo nima strahu pred zažugano kaznijo; vsem razuzdancem, zakonolomcem, ubijalcem, tatovom in krivopriječnikom je dovoljeno živeti po svojih nagnjenjih: — bi li ne šlo potem vse narobe? bi se li ne dogajale potem neštene pregrehe in uboji po mestih, trgih, hišah, po suhem, na morju in po vsem svetu? To mora biti vsakemu jasno. Ako se že pri obstoječi postavi, pri strahu in zažuganju zlobni nameni komaj zabranjujejo, kaj bi bilo šele potem, ako bi to obrambno sredstvo padlo! Kaj bi ljudi potem odvrčalo od čódi-

nov? Kako grozne nadloge bi prišle čez ljudi! — Ni okrutnost samo to, če se hudobnežu dovoli storiti, kar hoče, marveč tudi to, ako se človeka, ki ne dela nikomur krivice, po nedolžnem in brez slehernega varstva pusti trpeti. Povej mi, — če bi ladi zbral od vseh vetrov zlobne ljudi, jih oborožil z meči ter jim zapovedal, da naj hodijo po vsem mestu in da naj umorijo vsakega, ki jim pride nasproti: — ali bi se moglo najti še kaklo bolj nečloveško ravnanje nego je to? — Če bi pa nasprotno kdo drugi te oborožene ljudi zvezal in jih s silo vrgel v ječo, tiste, ki jim je pretela smrt, pa bi izrgal iz rok onim brezbožnim: ali bi bilo kaj še bolj človekoljubnega kakor to?"

(Dalje prihodnjik.)

O sveta neumnost!

(Sancta simplicitas.)

Kakor poroča "Slovenski Narod", je dobilo iz Trsta več oseb pisma, v katerih je bila tale molitev. Vseodni Oče, ki veš vse, kar je potrebno za naše zveličanje, pomagaj nam v urejevanju ur, da izgrubimo vse slabosti in z Bogu udano potrpežljivostjo vse skušnje, da bodemo svojočasno lahko stopili pred svoj sodni stol kot zdrave duše. Gospod Bog oče, usliši našo molitev. Amen. — Sveti duh, razsvetli me in moje soljudi in pripelji nas v večno življenje. Amen. — O ljubi Jezus Kristus, usmili se mene in mojih soljudi, očisti nas grehov s pomočjo svoje svete krvi sedaj in na večno. Amen. — Varuj nas, Marija, v življenju in v večnosti, mati usmiljenca, ti si mogočna, da nas rešiš v nevarnostih in stiskah, ker, kjer se človeška moč neha, je tvoja pomoč blizu. Usliši naše prošnje, da hodimo pota, ki peljejo v večno življenje. Mi te kličemo, ker si mati, kjer je stiska največja. Varuj nas, Marija, sedaj in v večnosti. Amen."

Tej molitvi je dostavljena tale opomba: "Ta molitev naj se devetkrat prepiše in vsake dan ena odpošlje. Poslali so jo nadškofu na Dunaj, in ta jo je doposlal 9 ošbam. Kdor tega ne stori, ga bo, zadelo huda nesreča. Kdor to molitev razširja, se mu tekmo 9 dnij izpolni ena želja."

Takšne budalosti si izmišljajo razni napol nori tercijali in tercijalke; duhovščina prav dobro ve za te neumnosti, a ne gane niti s pristom, da bi to preprečila. Da, dobé se celo med duhovniki taki eksemplari, ki ljudstvu take praznovorne budalosti naravnost priporočajo kot bogoljubno delo. In kako tudi ne, — saj je duhovščini ponajveč ležeče na tem, da bi ljudstvo ohranila v temi in praznovornosti, da bi ga potem tem lažje iznabljala v svoje umazane namene. Ako človek dobi v roke takešno molitev, mora spričo take lahkovernosti in napučenosti po božnosti nehoté vzklizniti, kar je svojedobno Hus, katerega je katoliška cerkev sežgala radi tega na grnadi: "O sancta simplicitas!" (t. j. o sveta neumnost!).

Spomini na srednji vek.

Človeku se zdi, da živi v sredi temnega srednjega veka, ob času najhujšega preganjanja copernic in drugih takih "nevernikov", ko čita sledeče pismo, katero je pisal neki župnik v Nemčiji na moža, ki se ni hotel dati tudi cerkveno poročiti.

Pismo slove: "Ker ste ostali gluhi na vsa moja ustmena povelja, da bi dali svoj zakon cerkveno blagosloviti, opominjam Vas še enkrat prav resno, da zadostite tej cerkveni dolžnosti. Opozarjam Vas, da bi z zanemarjanjem te dolžnosti prenehali biti član edinozveličavne svetlokatoliške cerkve, s čemur je v zvezi pogubljenje Vaše duše, ter da s svojo neposlušnostjo dajete Vašim otrokom slab vzgled."

Zal bi mi bilo, če bi se moral v slučaju Vaše nepokorščine poslužiti strogih cerkvenih kaznij. K temu bom pa primoran, ako se v teku 4 tednev ne poročite cerkveno. — Plagemann, župnik."

V Nemčiji imajo civilno poroko, kakor jo imamo v Ameriki. Le pred državnim uradnikom sklenjeni

zakoni so veljavni. Kdor izmed katolikov se hoče potem še posebej poročiti po katoliškem obredu in naprositi farja, da mu za dobro plačo "izposluje" božji blagoslov, — lahko to stori, če hoče; potrebno pa to ni in tudi siliti se ga ne more. — Če se je omenjeni zakonski mož zbal "strogih cerkvenih kaznij" in se župnikovi volji uklonil: to nam ni znano.

Čudež sv. Januarja.

Januarij je bil škof v Beneventu na Italijanskem ter ga je dal rimski cesar Deoklecijan obglaviti. Cerkev ga je potem proglasila svetnikom. Njegovo glavo hranijo v njemu posvečeni cerkvi v Neaplju. Zraven glave sta dve stekleničici, baje napolnjeni z njegovo krvjo, ki jo je vjela v posodo pri njegovem obglavljenju neka pobožna udova. In s to krvjo uganjajo kanoniki že davno "čudeže"! V kritičnih časih gredo namreč uprašati za svet sv. Januarja. Ako prinesejo stekleničici k njegovi glavi, se začne kri vzdigati; ako se to ne zgodi, pa je stem napovedana velika nesreča. Vso ceremonijo vršijo med štirimi gorečimi svečami, — češ da se bolje vidi! Leta 1904 se je take ceremonije udeležil tudi vojvoda Aoste, in klerikalno časopisje je bobnalo v svet, da temelji čudež na znanstvenih preskušnjah.

Da dokažejo klerikalno sleparstvo, priredili so italijanski socialisti javno predavanje o Januarjevih čudežih, in učeni kemik A. Giacco je čudež z eksperimentiranjem raztolmačil mnogobrojni množici, med katero je bilo tudi mnogo pristašev duhovnikov. V dve steklenici je prinešal posušeni telečji krvi neko kemično snov. Ko je potem nekaj časa sukal steklenici med štirimi gorečimi svečami, se je substanca ogrela, in kri je začela polagoma kipeči.

Na enak način delajo duhovniki v Neaplju čudeže sv. Januarja. Navzoči "pobožni verniki", ki so v začetku razsajali, da si drzne kdo dvorniti nad resničnostjo čudežev, so se kakor moleri kučki splazili iz dvorane.

Takih čudežev ima katoliška cerkev še dosti!

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavo- in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.
215 Pearl St. New York.

PREPUSTNA VESELICA,

katero priredi društvo "Edinost" št. 23 S. N. P. J. v Darragh. Pa vršila se bo

dne 11. februarja 1907

v
dvorani W. Singerja,
Ewingstown.

Z veselico je združen PLES; za izvrstno godbo je preskrbljeno.

Začetek točno ob 7. uri zvečer.

K mnogoštevilni udeležbi te plesne veselice uljudno vabi vse člane društva "Edinost" kakor tudi ostale rojake in rojakinje.

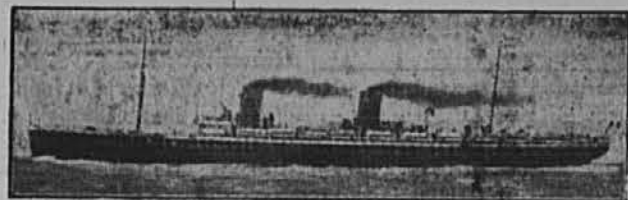
Odbor.

IŠČEM rojaka Andreja Spolaka. Pred tremi meseci je še bival v Leadville, Colo., in rad bi zvedel, kje je sedaj. Sram ga bodi, ako ne stori svoje dolžnosti. Anton Logar, Box 28 Ravensdale, Wash.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savole 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Sarič, agent na 216—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po

najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.

blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10,
ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovane v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu posebno pa v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zastopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

F. J. SKALA & CO.

320—322 W. 18th Str. Chicago, Ill.

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM REGLJISČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

POZOR, SLOVANI!

AMERICAN EXPRESS COMPANY.

jamči Vam s svojo glavnico \$500.000 za varnost vsakega centa!

Razpošiljamo denar na vse strani sveta pod najboljšimi pogoji. Za \$20.40 pošljemo 100 K avstrijskega denarja z že všteto poštnino — dočim plačate drugod \$20.50

Odpošiljanje se izvrši točno in v najkrajšem času.

Očividno ste torej pri nas bolje postreženi kakor kjerkoli. Poskusite samo enkrat, in prepričani smo, da se bode te od tedaj naprej vedno le naše trdke posluževali.

Obrnite se na našega zastopnika,

M. V. KONDA, 659 Loomis Str., CHICAGO.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Naslov za dopise in pošiljke je
'Glas Svobode'

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Značaj klerikalcev v Chicagi.

Chicago, Ill., 5. febr.

Že dalj časa sem opazoval te bogaboječje ljudi in misli sem si, da so res tako stanoviti v svojih nazorih, kakor se kažejo na zunaj. Toda motil sem se. To so pobeljeni grobovi. Prišel sem do prepričanja, da prav lahko kupim to božjo stvarco za fajfo tobaka.

Ako mi ne verjamete, da je moja trditve gola istina, Vam prav hitro dokazem.

Ne davno tega je A. J. pokazal svojo surovost tem, da je pri nekem tepežu izvelkel iz žepa samokres in z istim pričel okrog sebe udrihati.

Kmalu potem, ko je stvar prišla pred sodnijo in je omenjenemu katoliškemu možu začelo iti za kožo, zatekel se je isti k svojim somišljenikom, jih nagovarjal na svojo stran, ter jih res nabral precejšno število. Peljal jih je k svojemu zagovorniku, s katerim sta jih obdelala tako, kakor je treba.

15. januarja se je vršila sodnijska obravnava. Podkupljenci so s tako navdušenostjo prisegali, da je bilo veselje. Pa pred sodnijo je imel glavno besedo A. P., ker edino on je bil pri pretepu! Videl je sicer le začetek boja, konca pa ne, ker je že poprej pete odnesel. Vsejedno pa je pred sodnikom izpovedal in ves pretep natančno popisal. In še to, kar je v resnici videl, je vse drugače izpovedal. Rečem lahko in v slučaju potrebe tudi dokazem, da je A. P. po krivem pričal in po krivem prisegel.

Isti dan pred obravnavo, t. j. 14. januarja, je kolovratil A. J. od onega do drugega in tako prišel tudi h A. P. Nagovoril ga je takole: "Ali mi greš za pričo?" A. P. odgovori: "Ne morem iti, ker nisem nič videl in ne vem nič." — A. J.: "Pojdi, jaz ti plačam." A. P. mu odvrne: "Če prav grem, bo za te slabo, ako izpovem to, kar sem videl." — A. J. svojo prošnjo ponovi in pravi: "Pojdi, saj ti plačam, — samo da boš govoril, kakor bo treba!"

Na ta način je "vneti" katoličan A. J. nagovarjal tudi F. S., nadalje C. S. in tisto "pobožno" ženo G. K.

Vztrajam pri svoji trditvi, da te tri osebe niso prav nič vidle, pa vkljub temu so prisegle.

Zatorej prijatelj, — bodisi že ta ali ta —: kadar prideš v take zadeve, da potrebuješ priče, obrni se na zveste katoličane. Ponudi jim kozareček piva, in takoj bodo pripravljene, potrditi pod prisego to, kar jim rečeš!

Psa se je bati od spredaj, konja od zadaj, navidezno pobožnega katoličana pa od vseh strani.

F. L.

Chicopee, Kans., 19. jan.

Blagovolite priobčiti teh par vrstic v preudarek onim rojakom, ki se ne menijo niti za se niti za svojo družino, in ki ne pomislijo na posledice v slučaju bolezni ali smrti, če niso pri nikakem društvu. Slovenci imamo dosti društev, in vsako prinaša dotičnemu društvniku kolikor toliko koristi, eno več, drugo manj. Razloček je pač tudi pri društvih. —

Leta 1905 prišel je Chicopee Anton Nadoh, star 29 let, in kakor se razvidi iz enega njegovih pisem, doma iz vasi Paklje hštv. 35. pošta Št. Peter na Notranjskem. Dobil je delo pri rudniku. Delal je pridno, zaslužil dobro, a ljubil je tudi ječmonovko, kakor večinoma vsak izmed nas. Denarja v žepu ni trpel. — Nekoč ga je opozoril rojak, da bi bilo vendar dobro, da bi pristopil h kakemu društvu. Nadoh pa mu je odgovoril: "Kaj društvo, — društvo je to-le" — ter pokazal pri tem na polno čašo piva.

Pretečeno zimo začela ga je boleli ena noga, in, da si nerad, moral je ostati dostikrat doma in stem izgubiti zaslužek. Dne 6. februarja udeležil se je pogreba po Francetu Šporinanu (ta je umrl nanaglooma — zadela ga je kap), in od tistokrat Anton Nadoh ni bil več zdrav; bil je hud mrz, in prehladil se je. Za delo je postal popolnoma nesposoben. Revez ni imel zdaj ne denarja, ne društvene podpore, a za živca pa je bilo le vsak dan treba. Ako bi se ne našel usmiljen človek (Michael Bogataj), ki je zanj pri rojakihi milodare pobiral, moral bi siromašni Anton Nadoh lakote umreti. A milodari so polagoma izostajali, in ko je 1. aprila prišel štrajk, je vsake le bolj naše misli, in tudi Nadohu je začela čedalje hujša prestra. Premnogokrat moral si je sam kuhati iz koruzne moke polento, a dobra je bila, ker je morala biti. Po dnevi in večer so se večkrat rojaki k njemu shajali, da jim je historije pripovedoval in kratek čas delal. Ko je bilo štrajka konec in se je zopet začelo delati, so rojaki sklenili napraviti zanj kolekto med rudarji. Ker pa je bilo še mnogo drugih revežev, za katere se je pobiralo, on ni mogel tako kmalu na vrsto priti. Bil je vedno doma in stradal. Šele meseca decembra so nabrali zanj \$60. Revez je še vedno upal, da bo ozdravel, in zato je hotel ta denar shraniti, da bi mogel iti v toplice, ker ves njegov život bil poln revmatizma; celo leto je hodil po eni berglji, z drugo roko se je pa na palico opiral.

Vsak dan, ko je vstal, se je odpravil k rojaku Francetu Korbarju in tamkaj je prebil ves dan, večer pa se zopet domov vračal. Korbarjeva žena mu je rada dajala hrano zjutraj, opoldne in večer, ker se je igral z dvema otrokoma, tako da je ona brez skrbi mogla opravljati hišna dela. Čast in hvala tem usmiljenim ljudem za postrežbo in hrano!

3. ali 4. januarja pa ga ni bilo h Korbarju. Žena je šla na njegovo stanovanje, kjer ga je našla v postelji. Vstati ni mogel, ker ga je revmatizem tako silno prijel. Ko je prišel Korbar zvečer domov in zvedel za to, je šel brž k lastniku dotične barake, kjer je Nadoh imel stanovanje, in potem so se vsi skupaj odpravili k predsedniku unije in mu celo stvar razložili. Unija je takoj preskrbela, da je bil Nadoh dne 5. januarja zvečer prepeljan v Pittsburg v bolnišnico. Zgubil je glas popolnoma, a z rokama je vedno tako delal, kakor da bi muhe lovil. Jesti sam ni mogel; morali so ga pitati.

Zadnje dneve svojega življenja je trpel grozne bolečine. In dne 10. januarja zvečer ob 6. uri je trpljenje podbegel in izdihnil.

Pogreb je bil zelo siromašen, da bolj biti ni mogel. Rajniki je bil prepeljan na mestno pokopališče z najslabšim miriščnim vozom, in sprevoval se je udeležilo samo 5 Slovencev. Ves pogreb je stal samo \$32, katere je plačala unija z denarjem, ki se je nabral med rudarji. —

Ta žalostna prigodba naj služi za vzgled vsem onim zanikernim rojakom, ki se niso pri nobenem društvu in ki se branijo pristopiti. Takih brezbrzihih Slovencev, kakoršen je bil Anton Nadoh, je še mnogo med nami. Naj bi jih ta slučaj vendar spametoval.

Chicopiški delavec.

Pueblo, Colo., 31. jan.

Čestjeni urednik! — Velikanski greh ste storili, da ste razkrinkali v štev. 3 "Glas Svobode" nečedno dejanje nečednega župnika Podgor-

ska iz La Salle!

Najbolj ste žalili urednika, ali boljše rečeno, lastnika Newyorškega kljukca, — Franceta. Lažnjivi kljukec piše v štv. 22 to-le: "V imenu Slovencev, ki so se v zadnjem času omožile, bi morali empatično protestirati proti onemu, kar piše "Glas Svobode" o dogodku v nekem župnišču..." — France, to pa ni prav! Proti listu, ki opozarja mlade slovenske žene in njih može na nevarnost, ki jim proti od strani svinjarskih duhovnikov, — protestiranje gotovo ni na mestu. Po Tvojem mnenju mora se torej molčati in pustiti, da duhovniki še naprej motijo naše žene in jih izvajajo k sebi v farovž, v upanju, da se bodo z njimi med štirimi očmi zabavali. — kakor se je hotel Podgoršek. Kaj, ne France — mož naj dela, far pa se naj zabava z njegovo mlado ženo? Ako duhovniki hočejo že na vsak način imeti podobno zabavo, posnemajo naj Jolietškega Franceljna, odstranijo naj začasno duhovniški ovrtnik in gredo v Chicago na neko znano cesto, — in potem jih nikdo ne bo po časnikih opisoval. Dokler pa počenjajo tako, da se nad pohujšljivim življenjem vsak zgraža, tako dolgo ima vsak svobodomiseln list pravico in dolžnost, razkrinkati v javnosti nesveto življenje "Kristusovih sotrudnikov".

To isto bi moral storiti v svojem listu tudi Ti, če se hočeš imenovati svobodoljubnega; a ker si navaden agent, le gledaš, da se nikomur ne zameriš in tako pišeš, da vedno no si; danes zagovarjaš to, jutri mu nasprotuješ — kakor pač bolj kaže! Taka politika je sicer plodomsna in za Te koristna, a odkritosrčna ni!

Pusti torej pri miru ljudi, ki imajo več smisla za resnico in pravico nego Ti!

Pravicoljub.

Cleveland, O., 1. febr.

Klerikalna izobrazba.

Obiskoval sem rojake po Clevelandu in pobiral naročnino za naš delavski list "Glas Svobode".

Nikdo me ni tako barabsko sprejel, kakor spodaj imenovan gostilničar in njegovi boarderji. Zdelo se mi je, da sem zašel v kak razbojniški brlog.

Dne 12. 1. oglašil sem se proti večeru na 1130 St. Clair st. pri Francetu Špelko. Ko sem mu omenil (Nadaljevanje na 5. strani.)

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celot življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. Torej rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomisljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bomo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastonj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje,
Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglašiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

\$6.00 SEST DOLARJEV

je sedajna vrednost

1 DELNICE PAROBRODNEGA DRUŠTVA

American Navigation Company.

Kdor želi delnice kupiti še prej, predno cena istim zopet poskoči, naj takoj odpošlje naročilni listek in denar na

American Navigation Company

108 Greenwich Street,
NEW YORK CITY.

Vsaka delnica je popolnoma plačana in ni treba nikakega poznejšega doplačila.

Naročilni listek

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

American Navigation Company

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

(Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.)

108 Greenwich Street, New York.

Čestjeni gospod!

S tem se naročim na delnic družbe "American Navigation Co" ter Vam zajedno pošljem znesek \$..... kot plačilo za naročene delnice, katere mi blagosvolite vposlati takoj.

Razume se, da mi morate ako prekoračijo naročnine zgoraj imenovano glavnico, povrniti vposlano svoto v celem znesku.

Ime

Ulica in št.

Mesto in država

Dne 190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

American Navigation Co., 108 Greenwich St. New York.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

IMENIK.

"Slavija" št. 1 v Chicago, Ill., Fr. Klobučar, pred. 9617 Erwing Ave., J. Duller, taj. 12 W. 25. St., Fr. Mladic, zastop. 587 Centre Ave. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Triglav" št. 2 v LaSalle, Ill., K. Strohen, pred. 1026 Main St. Ig. Faleškin, taj. 517 Bucklin St. T. Golob, zast. 1156-3. St. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa., M. Strukelj, pred. 215 Chestnut St. J. Remšgar, taj. 407-8. Ave. M. Pečjak, zast. 819 Chestnut St. Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

"Bratstvo" št. 4 v Steel, O., J. Rebol, pred. Box 68 Glencoe, O., J. Zibert, taj. Glencoe, O., J. Dernač Box 3 Steel, O. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Naprej" št. 5 v Cleveland, O., Fr. Černe, pred. 3011 St. Clair Ave. J. Kalan, taj. 4201 St. Clair Ave. Fr. Korča, zast. 6204 St. Clair Ave. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa., Fr. Miklaucič, pred. R. F. D. No 3 McDonald, Pa., Fr. Drmota taj. Box 96 Morgan, Pa., Leo. Werdinok, zast. Box 366 Bridgeville, Pa. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa., M. Hervol, pred. Box 408; J. Batič, taj. Box 487; B. Sitar, zast. Box 433. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Delavec" št. 8 v So. Chicago, Ill., J. Tisot, pred. 9002 Strand St., J. Levstik, taj. 335 Fulton Ave. Pullman, Ill., Fr. Bernik, zast. 570-96. St. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans., M. Drmota, pred. J. Alič, taj. R. R. No 8 Pittsburg, Kans., J. Pečnik, zast. Box 1. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Trdnjava" št. 10 Rock Springs, Wyo., A. Prošek, pred., L. Demšar, taj. Fr. Cukale, zast. Društvena Boka je L. Box 191. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash., A. Janacek, pred. Fr. Vidmar, (taj. K. Dolinšek, zast. Box 331. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Edinost" št. 12 v Murray, Utah, J. R. Glahek, pred. Box 254 W. Jordan; M. Zugel, taj. Box 202; Fr. Hoffmann, zast. Box 214. Seja vsakega 15. v mesecu.

"Edinost" št. 13 v Wheeling Creek, O., J. Kovačič, taj. Box 70 Bridgeport, O., Fr. Marcus, zast. Box 41 Lansing, O. Seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill., J. Mahnič, pred., J. Divjak, taj., Fr. Adler, zast. Društveni naslov je 733 Market St. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash., J. Arko, pred. C. Ermenc, taj. A. Logar, zast. Seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis., A. Bergant, pred. 572 Reed St., Fr. Bačun, taj. 316½ Oregon St., Fr. Matiz, zast. 163 Reed St. Seja vsak 1. petek v mesecu.

"Bled" št. 17 v Lorain, O., M. Vrbanc, pred. 2435 S. Broadway; Fr. Alzman, taj. 960-10. Ave. L. Udovič, Box 48. Seja vsako 1. soboto v mesecu.

"Orel" št. 19 v W. Mineral, Kans., Ig. Černe, pred. Fr. Škrabar, taj. Box 26; Fr. Špelsar, zast. Box 293. Seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sokol" št. 20 v Ely, Minn., J. Teran, pred. M. Šiebr, taj. Box 141; M. Grahek, zast. Box 1056. Seja vsako 1. nedeljo po 20. v mesecu.

"Orel" št. 21 v Pueblo, Colo., J. Boje, pred. J. Kočevar, taj. 1237 Berwind Ave., Fr. Pogorelec, zast. 1246 Santa Fe Ave. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Danica" št. 22 v Trimountain, Mich., A. Mrak, pred. Box 88; Fr. Štemphar, taj. Box 332; J. Obravnik, zast. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Edinost" št. 23 v Darragh, Pa., K. Mackovšek, pred. Box 285; V. Urbas, taj. Box 163; J. Mohar, zast. Box 293 vsi v Hermine, Pa. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Šmarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark., A. Brisar, pred. Box 45; J. Ustar, taj. Box 212; Leo. Kolenc, zast. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Zora" št. 25 v Tercio, Colo., J. Trebec, pred., Fr. Bajt, taj., J. Remic, zast. Box 202. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo., J. Švarekobilar, pred., J. Medved, taj. J. P. Korpnick, zast. Box W. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Celje" št. 27 v Frontenac, Kans., A. Slabak, pred. Box 87; Fr. Boidin, taj. in zast. Box 181. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Novi Dom" št. 28 v Greenland,

Mich., P. Geshell, pred. Box 111; M. Geshell, taj. Box 83; J. Brula, zast. Box 344. Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

"Domovina" št. 29 v Thomas, W. Va., Fr. Kaferle, pred. Box 293; J. Rus, taj. Box 232; J. Mrhar, zast. Box 42. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Popotnik" št. 30 v Weir, Kans., M. Stefančič, pred. R. R. No 5 Pittsburg, Kans., A. Chrar, taj. P. Obregar, zast. R. R. No 1. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Slovenski Dom" št. 31 v So. Sharon, Pa., J. Bečaj, pred., Box 125; J. Persin, taj. Box 13; M. Urenik, zast. Box 610. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Sava" št. 32 v Winterquarters, Utah, A. Mejša, pred. J. Juvan, taj. Box 35; A. Oman, zast. Box 63. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Naš Dom" št. 33 v Ambridge, Pa., Fr. Tomažič, pred. Box 141; J. Umetič, taj. Box 169; J. Pele, zast. Box 538. Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

"France Prešern" št. 34 v Indianapolis, Ind., J. Pušnar, pred. 716 Holmes Ave., A. Uršič, taj. 716 Holmes Ave., J. F. Falešič, zast. 725 Warman Ave. Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

"Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans., L. Ajdič, pred. Box 131; Fr. Košic, taj. Box 34; Fr. Schweiger, zast. Box 34. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Zveza" št. 36 v Willock, Pa., V. Lukančič, pred. Box 137; Fr. Sedej, taj. Box 247; T. Fortuna, zast. Box 207. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Proletarec" št. 37 v Lowellville, O., P. Grubelnik, pred. R. Miglič, taj. Box 284; J. Cigole, zast. Box 86. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Ilirija" št. 38 v Kenosha, Wis., M. Kirar, pred. 432 Middle St., J. Kastelle, taj. 166 N. Chicago St., J. Žerovec, zast. 360 Oak St. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Narodni Vitezi" št. 39 v Chicago, Ill., J. Hočevar, pred. 499 W. 19. St., J. Fabian, taj. 669 W. 22. St., Fr. Bahovec, zast. 559 S. Centre Ave. Seja vsako 3. soboto v mesecu.

"Zvon" št. 40 v Durango, Colo., A. Hegler, pred. Box 1253; Ig. Znidarsič, taj. Box 1253; M. Verce, zast. Box 427. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Slovenija" št. 41 v No 2 Irwin, Pa., B. Dolenc, pred. Fr. Gorenc, taj. Box 100; A. Franke, zast. Box 100. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Večernica" št. 42 v Aldridge, Mont., J. Lesar, pred., Fr. Aleš, taj. J. Blatnik, zast. Box 68. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Aurora" št. 43 v Aurora, Minn., M. Turk, pred. Box 201; Fr. Mustar, taj. Box 194; J. Kral, zast. Box 16. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Danica" št. 44 v Conemaugh, Pa., Fr. Podboj, pred. Box 305; M. Černečič, taj. Box 177; Fr. Pavlovič, zast. Box 177. Seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Gora" št. 45 v Cherry, Ill., Fr. Wolgemuth, pred., K. Pirh, taj. J. Lindič, zast. Box 59. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Gorenjec" št. 46 v Oregon City, Oreg., M. Justin, pred., M. Jančigaj, taj. Box 575; Fr. Sejvic, zast. Box 61. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Illinois" št. 47 v Springfield, Ill., Fr. Zimmerman, pred. 1020 Rigely Ave., J. Dolanc, taj. 1919 Middle St., J. Konec, zast. 1020 Rigely Ave. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Triglav" št. 48 v Barberton, O., M. Železnikar, pred. 638 Cornet St., Fr. Tonja, taj. Box 234; J. Jankovič, zast. 638 Cornet St. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Ljubljana" št. 49 v Girard, O., J. Smole, pred. Box 297; Fr. Gostinčar, taj. Box 13; A. Jančar, zast. Box 403. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Skala" št. 50 v Clinton, Ind., F. Kolar, pred. Box 70; A. Tražalk, taj. Box 176; J. Kolar, zast. Box 70. Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

"Narodni Dom" št. 51 v Aspen, Colo., J. Debeve, pred. Box 334; J. Plauc, taj. Box 1076; Fr. Peček, zast. Box 334. Seja vsak drugi ponedeljek v mesecu.

"Zvezda" št. 52 v Broughton, Pa., Fr. Mrak, pred. Box 113; M. Košir, taj. Box 51; J. Božič, zast. Box 52. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"V boj!" št. 53 v Collinwood, O., J. Prusnik, pred., J. Blumel, taj. Box 1046; J. Knafel, zast. Box 749. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Jutrzanja Zora" št. 54 v Glencoe, O., P. Dolenc, pred. Box 13; N. Sabalič, taj. Box 85; A. Orel, zast. Box 13. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Slovian" št. 55 v E. Palestine, O., J. Poženel, pred. Box 304; Ig. Jereb, taj. Box 295; J. Naglič, zast. Box 295. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Nadaljevanje s 4. strani.

nil, da kolektiram za list in da mu je naročnina potekla, vsuli so se vsi okrog mene kakor črni gavranji ter me začeli psovati, da lista nečejo itd. Nazadnje se pride tista občezana Špelkova boljša polovica in še ona začela razsajati. Ko sem zapazil, da se vzdigujejo že pešči, sprovidel sem, da je boljše, da odidem, ker bi se mi drugače slaba godila.

Drugo nedeljo grem zopet tja in z menoj moj brat. Pokličem dve čaši piva ter dam kvoder. Neki njegov pijani in slinasti rojak me je zopet prav po barabsko napadel, ko sem Špelkova opomnil za naročnino. Nato pa zakriči Špelko: "Marš ven", seže v žep (morda je v žepu imel kako ostrino!) ter me vrže ven kakega razbojnika. Z mojim bratom se je zgodilo isto.

France, hraber si se izkazal! Toda če bi jaz hotel biti tako niskoten človek, lahko bi Te poslal v Špelkamro. A ne samo hraber, tudi nad vse pobožen si. Tam v kotu ti vedno gori večna luč, ki naj bi pričala kratkovidnim ljudem o Tvoji pobožnosti in Tvojem katoličanstvu. Ali jaz Tvojo pobožnost, katere si se naučil v Soteski ali na Toplicah, poznam še iz starega kraja!

Ali bi ne bilo lepše, da bi dal meni iz kvodra tistih 15c nazaj, in potem šele bi me lahko ven podil? Ali se ne sramuješ, ti poštena katoliška dušica, vzeti za dve mali čašici piva 25c? In še blagajnik nove župnije si! Kadar boš šel k spovedi, Ti bodo vsi grehi odpušteni pri g. Zaključku, — pri Bogu pa še dožgo ne.

Opozarjam vse rojake v Clevelandu, posebno bralce lista "Glas Svobode" in svobodomislne delavce, naj ne hodijo v tisto gostilno, ker se Vam lahko primeri, da dobite kake facke, — tam jih radi dajejo!

Podpirajte rajše naše zavedne gostilničarje! Pri njih si dobro in pošteno postrežer; tankaj dobiš mirne ljudi, prijetno zabavo in Ti ne računajo za dve-časi piva 25c, kakor pri Špelkotu. A. K.

Za Gregorčičev spomenik.

Izkaz v št. 3 "Glas Svob." \$19.60
Izkaz v št. 4 "Glas Svob." 1.85
Izkaz v št. 5 "Glas Svob." 5.70
Nadalje je nabral g. Fr. Stonič iz Chicago svoto ... 3.50

katero so darovali: Fr. Mladic 50c, Fr. Klobučar 25c, G. Vizdar 25c, M. V. Konda 25c, J. Molek 25c, J. Verščaj 25c, A. Novina 25c, Jakob Stonič 25c, A. Mann 10c, A. Samsa 10c, F. Satrič 10c, F. Ferdina 10c, F. Hren 10c, F. Bahovec 10c, A. Duller 10c, A. Turk 5c, G. Jakob Tisot iz So. Chicago je poslal ... 10.50

kot prispevek pevskega zbora "Slovian" v slavo pesništvu ob italijanski meji. Darovali so: blagajna omenjenega pevskega zbora \$5; potem člani: Fr. Zorman 50c, Jakob Tisot 25c, Artur Sopotnik 25c, Viljem Rus 50c, Avgust Avčin 50c, Nikolaj Kompagnet 25c, Viktor Volk 50c, Jakob Puc 25c, neimeno- van 25c, Fr. Košir 25c, Michael Milaković \$1, — skupaj \$9.50; posebej pa so darovali: gospa Ivanka Tisot 50c in gospica Franja Menart 50c — vsega skupaj torej \$10.50.

Do danes se je torej nabralo \$41.15

Listu v podporo:

Trimountain, Mich.: Magie Kovačeva piva nič pčavava 25c. Ker Kovačička ploč vleče 10c. Ker zanjo nobeden vrag več ne mara 5c. Ker se na voglih nastavlja 5c. Ker ima Magie Kovačeva lepe teleče zobe 10c. Ker se ji je reklo: Marš čez vrata ven! 5c. Da ne bo v bodoče silila med poštene zakonce 10c. Ker je Magie lep par calumetskemu Marčetu 10c. "Magie, pojdi v Calumet in se pomni Klopčicu za priležnico!" 10c. Živel zavedni slovenski delavci v Trimountainu, Bat-

tion in South Range- 10c. — skupaj \$1.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Najnoviši in najcenejši
PISALNI STROJI
od \$12. — naprej. Najpri-
pravnejši za privatno dopi-
sovanje, posebno za one,
kateri imajo slabo in težko
čitljivo pisavo. Za raz-
jasnila pišite na
JERSEY SUPPLY CO.
P.O. Box 34 Hoboken, N.J.

VELIKA MAŠKARADA!!

Društvo
"SLOVENIJA" št. 44
v
Chicago

priredi v predpustu
dne
9. februarja
1907.

VELIKO PREDPUSTNO VESELICO Z-
MAŠKARADO

v Narodni dvorani na 18. in Centre ave.

Najoriginalnejšim maskam so namenjena krasna darila
Za vsestransko zabavo skrbí **ODBOR.**

Največja slovanska tvrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave.

— Chicago, Ill. —

Se priporoča vsem slovanskim
društvom za izdelovanje druš-
venih znakov, gumbov, zastav
in drugih potrebščin. Izdelek
je najfinejši in najokusnejši, pri
tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj
jamči za pristnost in okusni iz-
delek naročenih potrebščin.

Pišite v svojem jeziku po vzorce
ali vzorčno knjižico.

Slika predloži zlati damsko uró (Gold
filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek
— Elgin ali Waltham. **\$14.00**
Te vrste ura stane le

V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-
vencem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali,
kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo
blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar
ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi ni-
ste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predme-
te oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in
si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete,
da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisa-
no. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po o-
glasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega pred-
meta je za polovico nižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo
vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli
eksistirati. Naša trgovina obstoji že 15 do 20 let in to do-
kazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si oglej-
te blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, alam-
nikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Jugoslov. socialna demokracija.
Izvrševalni odbor jugoslovanske socialne demokracije poda strankinemu zboru dva predloga. Prvi predlog meri na to, da se preosnuje strankino organizacijo z ozirom na nove potrebe, ki nastanejo vsled volilne reforme. Drugi predlog pa na to, da se ustanovi tiskovno zadrugo s sedežem ob izvrševalnem odboru za izdajanje knjig, brošur, koledarjev in drugih tiskovin, eventualno tudi za financiranje glavnega glasila (to je "Rdeči Prapor"). — Sprejemom drugega predloga bi se uresničila stara želja sodrugov, katerim je razvoj in napredek stranke pri srcu. Pomnoževanje socialne literature je glavni pogoj za kulturno povzdigo proletarijata; pa tudi želja mnogih sodrugov, da bi se trajno omogočilo dnevno izhajanje njih glasila "Rdečega Praporja", se more le tedaj uresničiti, ako bi bila lista povsem zagotovljena finančna podlaga.

V Beljaku

so zahtevali delavci, ki so kladli sneg, boljše plačo. Občina je 200 delavcev odpustila, in vojaška oblast ji je dala 60 lovcev za stavko-kaze. V Ljubljani se pa občina sploh ne zanima mnogo za to, da bi dobila brezposelnih delavcev za tako delo, pa ga morajo opravičevati večina vojaki, prisiljenci in kaznjenci.

"Lectiranje" svetnikov!

Župnik v Retečah pri Škofji Loki na Krnjskem je začutil potrebo, da grod stari svetniki in svetnice v penzijo. In res, dal je napraviti vse nove. Seveda jih ni kupil sam, ampak brumni farani. Ko je stalo vse novo v oltarju, oznanil je s prižnice neko nedeljo: "Prejubi moji! Danes tedn bomo prodajali ta stare svetnike; pridite jih "zlectirati"! — Res so prišli ljudje in so jih "zlectirali". Enega svetnika pa je sklenil obdržati, potem je pa rekel: "Možje, kaj ne, vi boste pripeljali pesek, apno, opeko, jaz bom pa zidarje plačal in bomo naredili lepo kapelico in bomo svetnika postavili noter." — Brumni možje so potrčili temu. Ganljivo je moralo biti gledati, kako so potem ljudje penzionirane svetnike domov nosili, oziroma vozili. — Slovenci imamo res toliko denarja, da ga kar stran mečemo — še celo za penzionirane svetnike!

Vipavska železnica.

Ministerstvo je odobrilo načrt, da se podaljša Vipavska železnica od Ajkovecine do Vipave, tako da jo bo mogoče podaljšati do Razdrtega, ko se bo zgradila proga Postojna—Razdrto—Kobdil. Iz dotičnega ministerskega odloka je tudi razvidno, da se vojno ministerstvo iz strateških ozirov poteguje za zvezo Postojna—Razdrto—Kobdil in za zvezo Razdrto—Vipava. Ako se sme verjeti poročilom, ki prihajajo v novejšem času iz verodostojne strani, utegnili bi biti proga Postojna—Kobdil najdalje do leta 1910 izgotovljena.

Brat umoril brata.

V Zakutu pri Brezicah se je 13. m. m. doigral grozen dogodek. Brata Anton in Janez Rozman sta se ponoči vinjena vračala domov iz gostilne. Na potu sta se skregala in stopila; pred domačo hišo je mlajši brat potegnil nož in starejšemu razparal trebuh. Ranjenca so prenesli v bolnico, kjer je zdravnik konstatiral, da je Rozman že med potjo v bolnico umrl.

Zmrznil.

Jože Bohte, star okrog 80 let, doma iz Potoka št. 4 pri Novem mestu, je šel z doma dne 8. m. m., da obišče svojo hčer. Rezo, omoženo v Velikem Lipovcu. Ker ga ni bilo pri hčeri in tudi domov se ni vrnil, so ga šli iskat in ga našli zmrznega v gozdu kneza Auersperga nad Sotesko. Mož je pravo pot najbrž zgrešil, opešal in zmrznil.

Prebivalstvo v Trstu

je koncem leta 1906 znašalo 199.003 osebe brez vojsstva. V šestih letih se je pomnožilo za 20.876 duš.

Gozd je gorel

14. m. m. na Ahačevem hribu pri Ilirski Bistrici. Škode je 2000 K. Uničenega je dva hektara borovega gozda.

Zaboden, ker je delal mir.

Ivan Pelhan in Tomaž Črničoj iz Otlice sta se tepla v gostilni Antona Vidmarja v Logu pri Vipavi. Vidmar ju je pomiril, nakar sta odšla ven. Ko je zunaj znova nastal med njima prepir in pretep in ju je hotel Vidmar razdvojiti, naskočil ga je Pelhan z nožem in mu zadal take rane, da je umrl na izkrevljanju, ko so ga prenesli v hišo. Pelhan je najprej zbežal, ko ga je pa oče pritrkal domov, se je sam javil sodišču.

Ribarstvo v Dalmaciji.

Da bi povzdignili ribarstvo v Dalmaciji, je sklenil gospodarski svet v Zadru, naj se osnuje posebno ribarsko društvo ali zadruga za vso deželo ter za ribarske posle imenujejo poseben ribarski konzulent ali poverjenik s sedežem v Zadru, dva ribarska pomočnika (eden v Spletu, drugi v Dubrovniku) in vsaj 20 ribarskih čuvajev. V to svrhu bi bilo treba 126,500 K.

Misl.

V protekcijo delodajalca ali deloplačevalca nad delavcem v kapitalističnih sodnih dvoranah je toliko verjeti, kakor je črni suženj v dobi suženstva verjel v protekcijo svojega gospodarja, ko je prišel pred sodnike, ki so bili sami lastniki sužnjeva. Resnično protekcijo bodo imeli delavci le takrat, ko dobro organizirani v razredno-politično stranko dobe sodišča v svoje roke.

Ako ste kristjani in verujete v 7. božjo zapoved: Ne kradi — tedaj stopite v naše kolo in nam pomagajte v boju proti kapitalizmu, kateri dan za dnevom kraje in rop delavski produkt.

Pravijo, da naš Mr. Rockefeller ljubi in obožava svojo "country". — Ni vrag, saj jo tudi lastuje!

Kako ironično se včasih sliši, ko govori ta ali oni o "naši deželi", "naši zemlji" itd. A revež ne poseduje niti kvadratnega čevlja svoje zemlje.

Kapitalist "fotra" svoje delavce z istim namenom, kakor "fotra" farmer svoje muhe: zgrubiti ne smejo svoje moči za delo.

ISČEM svojega brata Franceta Prevc, ki je pred dvema mesecema odšel iz Clevelanda. Kdor ve za njegov naslov, naj mi ga naznani. — Rudolf Prevc, 3333 St. Clair ave., N. E., Cleveland, O.

ISČETA SE Mihael in Marija Videc (brat in sestra); prvi star 19, druga pa 23 let; doma iz Velicega Globočega št. 16, pošta Krka. Dozdevno se nahaja Mihael Videc nekje v Clevelandu ali pa v okolici. — Če kdo rojakov ve za naslov enega ali drugega, naj ga blagovoli naznaniti Jakobu Cesar, Box 328, Toluca, Marshall Co., Ills. Stvar je zelo važna in velikega pomena.

Koledarji po lekarnah zastonj.

Severovi slovenski koledarji za leto 1907 so pravkar dogotovljeni, polni najboljših nasvetov in koristnega čtiva za vse. Nadalje ima 12 strani za vpisovanje dnevnih dogodkov v letu. Uprashaite po tem koledarju v lekarni, in dobite ga brezplačno. Ako pa Vam lekarnar ne more ustreči, ali če živite izven mesta, potem pišite ponj na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

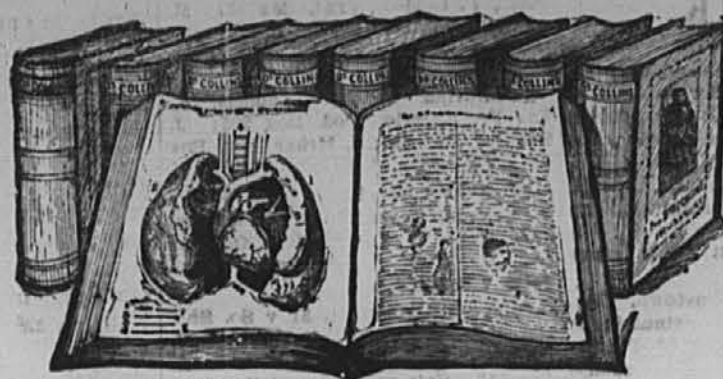
v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk. Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrsne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

Rojaki Slovenci

Čitajte novo obširno knjigo „ZDRAVJE“

Novih
50.000

se zastoni
razdeli
med
Slovence

Knjiga „ZDRAVJE“

Katera v kratkem izide od slavnega in obče znanega:

Dr. E. C. COLLINS M. I.

Iz nje bodeš razvidili, da vam je on edini prijatelj, kateri vam zamore in hoče pomagati v vsakem slučaju, ako ste bolni, slabi ali v nevolji.

Knjiga obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvi ter je napisana v Slovenskem jeziku na jako razumljiv način, iz katere za more vsaki mnogo koristnega posneti, bodi si zdrav ali bolan. Ona je najzaneslivejši svetovalec za moža in ženo, za mladeniča in deklico.

Iz te knjige bodeš razvideli, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. edini, kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa, radi tega pozna vsako bolezen ter edini, zamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarele (kronične) kakor: tudi vsake tajne spolne bolezni.

Čitajte nekaj najnovejših zahval, s katerimi se rojaki zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje:

Cenjeni gospod Collins M. I.

Vam naznanjam da sem popolnoma zdrav in se Vam presrečno zahvalim za Vaša zdravila ki ste mi jih polijali in to Vam rečem, da tega zdravilnika ga ni, kakor ste Vi in Vaša zdravila so res najboljša, ki so mi prav fino ušla. Jaz sem si dosti brizgal pri drugih zdravnikih, pa mi niso nič pomagali. Toraj, kateri ne verjame, naj se do mene obrne in jaz mu bodem natančno pojasnil, da ste Vi res en izkušen zdravnik, dš tacega nima več svet.

Toraj to pisemce končam ter Vam ostajam hvaležen do hladnega groba.

ANTON MIHELICH
12 E. 30th St. N. E.
Cleveland, O.

Velespostovani Dr. E. C. Collins M. I.

Jaz se Vam najprej lepo zahvaljujem za Vaša zdravila in Vam vse selo sporočim, da sem zdrav ne čutim nobenih bolečin več in tudi lahko delam vsako delo Vam naznanim častiti gospod, da jaz sem po Vaših zdravilih zadobil prvotno zdravje in moč nazaj, kar se nisem trostal, ker jaz sem se popel 4 mesce zdravil pri drugih zdravnikih; vsaki mi je obljubil, da me ozdravi, a je bilo vse zaman samo da so mi žepne praznili. Sele potem sem se na Vas obrnil, ko sem uvidel, da mi drugi ne morejo pomagati. Jaz Vas bodem vsakemu bolniku priporočal, da naj se do Vas obrne.

Sedaj se Vam še enkrat lepo zahvalim ter ostanem
Vaš iskreni prijatelj
J. LOWSHA,
Jenny Lind Ark.

Na razpolago imamo še mnogo takih zahvalnih pisem, katerih pa radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti. Zato rojaki Slovenci ako ste bolni ali slabi ter vam je treba zdravniške pomoči, prashaite nas za svet, predno se obrnete na drugega zdravnika, ali pišite po novo obširno knjigo ZDRAVJE katero dobite zastoni, ako pismu priložite nekoliko znamk za poštnino. Pisma naslavljajte na sledeči naslov.

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,

140 WEST 34th ST.,

NEW YORK, N. Y.

Potem smete z mirno dušo biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Za one, kateri hočejo osebno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 dopoldne do 5 ure popoldne. V torek, sredo, četrtek in petek tudi od 7—8 z večer. Ob nedeljih in praznikih od 10—1 popoldne.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Vsem rojakom priporočam
svojo fino urejeno

—GOSTILNO—

na 257 - 1st Ave, Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna.
Vsak potujoči Slovenec dobro došel.
C. HOFBAUER.

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah
CHICAGO, ILL.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Nazdar rojaki!

Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Tošiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Cemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pušiš jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

DAVICA

Vsaka družina, katera ima male otroke, morala bi se seznaniti z znaki in zdravljenjem te opasne bolezni. Naš Almanah, kateri se dobiva brezplačno opisuje način te in mnogih drugih bolezni. Brzkone vsak slučaj davice in oslovskega kašlja je nasledek navadnega prehlajenja. Otrok postaja tožljiv, je zamolkel, ima vročico, kašlja in kiha. Če zapazite prve znake davice ali slične bolezni, dajte nentegoma otroku.

..Severov Balzam.. ZA PLJUČA.

Ono zanesljivo zdravilo krepča celo sestavo ter je zdravljenje, katero opisujemo v našem almanahu, podpira učinek tega leka tako da celo odvrne grozno bolezen. Vsaj ena steklenica Severova Balzama Za Pljuča morala bi se nahajati v hiši, posebno pa tam, kjer so otroci. Cena tega leka je tako nizka, da si ga vsak lahko kupi. Steklenica za 25 in 50c.

KIHANJE

je večkrat prvi znak prehlajenja. Če zakihnete brezdvomno ste sedeli v kakem propihu ali pa ste se na kak drugi način prehladili. Vaš prvi posel naj bode, če vidite, da ste se prehladili da vzemete eno

Severovo Tableto zoper prehlajenje.

Dobro ceno zdravilo. Lahko ga nosite pri sebi. Hiter učinek. Nezapuščajte nikakvih hudih posledkov. Izleče Vaše prehlajenje. Cena 25c.

V vseh prodajalnah. Zdravniški svet prost.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporočam vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J.DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorite gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštanim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278-92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro ure-jeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrež-ba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Zapomnite si.

Ves denar, ki ga vložite v naš zavod tam 12. januarja, obrestuje se od 1. t.m.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Uradne ure od 9. predpol. do 4. popl. ob sobotah do 8 ure zvečer.

Varstveni zaklond presega več pol milijona dolarjev.

Ustanovljena 1890.

RAZNQ.

Sad današnjega sistema.

Nad 20,000 mož (brezposelnih delavcev, prosjakov in raznih trampov) je brez posla, kruha in strehe te mrzle dni v Chicagi.

Morilni rezultat kapitalističnega gospodarskega sistema v Zjed. državah v l. 1905 je: 2007 ubitih in 4402 ranjenih v ruho in premogokopih. Zadnjih pet let je bilo ubitih nad 9000 rudarjev in 20,000 ranjenih.

Za l. 1906 statisti še niso določili nobenih števk, a brez dvoma prekaša število umorjenih ono v prešnjem letu.

Železnice v Zjed. državah so v minolem letu 1906 ubile in ranile nad 10,000 oseb.

Kapitalistični teror.

Privatni čuvaji v klavnici Swift & Co., S. Omaha, Neb., so na povelje svojih "bossov" minoli teden zgrabili delavca M. E. Clemensa, kateri je vsled onemoglosti in smradu padel na tla, ter ga naglo odnesli iz klavnice v bližnji salun s pretvezo, da je mož pijan. To se je zgodilo iz strahu, da ne bi Clemens umrl v klavnici, nakar bi morala kompanija plačati odškodnino za njega. Salunar pa tudi ni maral umirajočega delavca pod svojo streho, temveč ga je vrget na trotoar. Tam so ga našli policaji in odvedli na svojo postajo, kjer je revež izdihnil. M. E. Clemens je delal 14 let za omenjene mesarske barone. Načrt se je posrečil: kompanija ni plačala niti centa za delavca, kateri je za njo daroval svoje življenje.

Taylor se boji.

V Glasu Svobode smo že poročali, kako je "Appeal to Reason", socialističen tednik v Girardu, Kans., razpisal \$1000 nagrade onemu, kateri ujame W. S. Taylora, eks-governorja in morilca znanega William Goebela, ter ga izroči sodnim oblastem v državi Kentucky. Taylor se skriva v Indianapolisu in sicer pod zaščito ondotnega guvernerja. "Appeal to Reason" mu je stem pritisnil grdo klobuto. "Indianapolis Star" je poročala pred nekaj dnevi, da se Taylor nikamor ne upa brez spremstva, ali bolje rečeno brez detektivov, ki ga varujejo, da ne pride socialistom v roke. Lepa reč je to. Morilec varuje policijska sila na komando najvišjega predstojnika v državi, da ga ne ugrabi roka pravice. No — pri nas je itak vse mogoče.

Pogodbeni delavci.

Te dni se je vršila pred sodnikom Landis v Chicagi zanimiva obravnava. Vlada Združenih držav je tožila Allis Chalmers kompanijo radi iz Londona na Angleškem naročenih delavcev. Importiranih je bilo 10 delavcev iz Angleške, in za vsacega je morala kompanija plačati \$1000 kazni. Ko so naročeni delavci prišli v Chicago, so uslužbenec omenjene tovarne ravno stavkali, in tudi angleški delavci so se branili iti na delo ter so vso stvar naznanili zvezni oblasti, ki je kompanijo nato prišla.

Tragedija rodila tragedijo.

V New Yorku je poslušal trgovec Fallon v gledališču neko tragedijo. S strahom je gledal, da se na odru igra takorekoč njegova lastna tragedija. Glavni junak je bil zaljubljen v ženo svojega prijatelja. Ko je pa ženi odkril svoje srce ter jo prosil, naj z njim pobegne, ga je odbila, kar je mladenič tako razvnelo, da je ustrelil njo in sebe. Pri pogledu na vse to se je Fallon tako razburil, da je naravnost iz gledališča tekel k ženi svojega prijatelja, ki jo je strastno ljubil, ter jo prosil, naj pobegne z njim. Ker žena tega ni hotela, jo je ustrelil, sebi pa prerezal vrat.

Fariska bisaga.

Pri inventiranju v škofjskem seminarju v Versaillesu na Franco-skem je našla komisija po raznih omarah in predalnih za 6 milijonov vrednostnih papirjev in 250,000 frankov v gotovini. To pač najbolj

priča o revščini katoliške cerkve, o kateri lakomni in neredar siti duhovniki vedno kričijo. Ker se seminar ni prijavil za versko zadnugo, zapade najdeno premoženje okraju za reveže oziroma preide v last vernikom samim.

Amerikanska.

V nekem ameriškem listu se bere sledeče: Mož, ki uporablja mazulj na vratu za ovratnikov grumb; ki zvečer ustavi uro, da se kloesca ponoči ne obrabijo; ki izpušča pike na i in posevne erte pri t, da si prihrani črnilo; ki si sposodi denar, da ga na višje obresti posodi drugemu — tak mož je še vedno gentleman v primeri z onim, ki sprejema in bere list dva, tri mesece, a ga potem, ko je treba plačati naročnino, vrne z opazko: "Se ne sprejme."

Demonstracija.

V Lodzu na Ruskem bili so povodom nekega pogreba veliki izgredi. Ker pristojni duhovnik ni hotel pokopati nekega delavca, je velika množica delavcev nasločila tovarne, ko se je zvedelo, da so kapitalistični tovarnarji preprečili cerkveni pogreb. Prišlo je vojaštvo, s katerim se je vnel boj. Več oseb je bilo ubitih, mnogo ranjenih. — Tudi tukaj se je pokazala zveza med posvetnim in cerkvenim kapitalizmom, ki se kaže povsod, kadar se gre za zatiranje delavstva.

Kraj brez solnca.

Znano zdravilišče Hallstadt v Salzammergut na Gorenjem Avstrijskem, ki ima 2000 prebivalcev, je od vseh strani tako obkroženo z visokimi gorami, da njegovi prebivalci v zimskem času poldrugi mesec sploh ne vidijo solnca. Prebivalci ob jezeru pa so cele tri mesece brez solnca.

Živ v grobu.

V ruski vasi Japorovska so pokopali navidezno mrtvega kmeta. Ko se je ta v grobu prebudil in prišel k zavesti, je začel na pomoč upiti. Klici so se iz groba slišali, a duhovnik ni pustil groba odpreti, češ da pokojnemu le njegovi grehi ne dajo miru. Predno je policija za to zvedela, sta že potekla dva dneva. Truplo je bilo vse spraskano in krvavo, ker si je kmet v obupu trgal meso s sebe. Lasje so mu popolnoma osiveli.

Dohodki ministrov.

Avstro-ogerski minister za zunanje stvari (t. j. sedaj baron Aehrenthal) ima plače 24,000 kron na leto ter 66,000 kron funkcijskih doklad. Vojni minister ima plačo kot general (ki tudi ni majhna) ter še 20,000 K funkcijske doklade, skupaj okrog 45,000 kron. Ministerski predsednik ima plače 20,000 K in 28,000 K funkcijske doklade; vsak ostalih ministrov pa ima po 20,000 kron plače, po 20,000 K funkcijskih doklad in po 4000 K stanovanjske doklade — skupaj po 44,000 K. Penzije dobe avstrijski ministri po 8000 K na leto, pa če bi ministri valili le en dan! — Francoški ministri imajo pa kar po 130,000 frankov na leto; angleški ministri imajo na leto 10,000 liber sterlingov (ena libra sterlingov je okroglo \$5); italijanski pa dobe 30,000 lir, turški pa dobe celó po 200,000 K na leto. — No, ni se čuditi potem, da želi marsikdo biti minister, pa če tudi le en dan — boljše je seveda par let — posebno na Turškem!

Jezuiti in Nemčija.

Pariški "Matin" poroča, da so poslali jezuiti z otočka Wight veliko svoto v volilne namene katoliške stranke v Nemčiji. Ti jezuiti so Francozi. Da so poslali denar rajši v Nemčijo nega v "zatirano" Francijo, je dokaz, da nimajo nikakega upanja, da bi se jim odprla še kdaj vrata v Francijo, pač pa upajo, da jim nemški cesar Viljem, da si protestant, odpre vrata na stežaj.

Španska vlada in anarhisti.

Španska vlada je naprosila evropske vlade, naj pazijo na mednarodne anarhiste povodom krsta prevega otroka kraljevske dvojice. Španska policija je bila obveščena, da se je osnovala anarhistična zarota, da vrže v zrak stolno cerkev v Madridu, v kateri bodo krstili novorojenca.

Liguorijanska morala.

(Nadaljevanje.)

Liguori piše:

"Spovednik naj jo izprašuje o grehih, v katere deklice rade padajo. Nadalje o načinu in postrojenosti okolnosti pri grehih, o številu grehov, uprašajoč, kolikokrat je morda grešila v enem dnevu ali v enem tednu oziroma v enem mesecu, trikrat, štirikrat, osemkrat, desetkrat itd."

Katere grehe smatrajo moralni teologi kot take, da dekleta čisto v nje zabredejo, povejo uprašanja, ki jih priporočajo oziroma zahtevajo moralni teologi.

Škof Buchard predpisuje v svoji moralni teologiji tako nesramna uprašanja, da jih raje ne zapišemo. Kogar pa zanimajo, naj se osebno zgleda v naše uredništvo ali pa se pismo na nas obrne, in zvedel jih bo. Zagotavljamo ga, da ga bo radežica obšla. Kaj pa šele mlada dekleta, ki morajo take stvari poslušati! Vsa ta uprašanja so zgolj spolne vsebine najgrše vrste, kar pač svedoči, da se naš božji namestniki najraje ukvarjajo v mišlih in dejanju s temi reči.

3. Rimsko-katoliška cerkev je tudi tukaj zelo prizanesljiva proti spovednikom, ki uganjajo z neozanimimi deklicami nečista dejanja, ter zabrani sleherni ovrabo, ki zadeva duhovnika, s čimur razširja po katoliških deželah nečistost na najgroznejši način.

Ravnostako kakor pri oženjenem, trpi se od visoke duhovščine tudi pri neozanimen ženskem spolu vsaka nečistost kot zlo, ki se ne da zabraniti, in onemogoči se vsaka ovraba.

A nevarnosti so tukaj čisto drugačne, kakor pri oženjenih. Nemoralna spovednikova uprašanja seznanjajo deklice in mlade fante z grehi najneestramnejše nečistosti, ki so v nekaterih deželah skoro popolnoma neznani, kakor n. pr. z masturbacijo, oranizmo, in drugimi takimi grdobijami, katere so bile tem mladim ljudem do tedaj, da jih je spovednik z njimi seznanil, čisto nepoznane.

Neki odlični pisatelj poroča glede svinjarij v katoliških deželah sledeče:

"Prišlo je, da uganja veliko število mladih deklic in skoro vsi mladeniči masturbacijo, tako da je težko najti med mladino koga, ki bi ne bil oziroma bila udana oranizmu, ali ki je vsaj v nevarnosti, da se temu v kratkem uda.

"Neki duhovnik z dežele mi je zatrjeval, da je med dvajsetimi najhujšimi deklicami, ki opravijo svojo prvo spoved, le ena, ki ni tej slabi navadi udana. Ako pa je že na deželi tako, je gotovo, da izgleda v tem oziru po mestih še hujše, kjer je mladina na splošno za take stvari bolj občutljiva in prej dozorela, to se pravi razuzdanosti in pregreham bolj podvržena."

Tako mnenje ima tudi Liguori sam, ko piše:

"Med 100 mladeniči je komaj najti dva ali tri, ki se pri danih prikožnostih smrtnega greha obvarujejo."

Z ozirom na vse to mora spovednik pač domnevati, da je najbrž vsaka mlada deklica, ki se mu spoveduje, tej nečistosti že udana; vsled tega mora po predpisih in z uprašnji, kakoršne mu nalagajo moralni teologi, poskusiti, da se mu deklica vsa razkrije. In če duhovnik to res stori, potem je on in samo on tisti, ki zakrivi to grozno popačenost in nečistost med katoliškim ljudstvom.

Delikatna uprašanja in opisovanja, ki jih nalagajo spovednikom učitelji morale, so popolnoma sposobna, da splošno razširijo najhujšo nečistost.

Sprašuje in opisuje se spolne stvari tako natančno in s tako brezsrčnostjo, da je že kar gnusno. In te moralne teologije, kjer je vse to popisano, so knjige, katere katoliška duhovščina čita z vztrajnostjo in slastjo! Naš namen je, opo-

zoriti stariše na velike nevarnosti, ki pretijo njihovim otrokom pri spovedi.

Često nastanejo pri neomoženih kot sad "spovedovanja" take posledice, ki se ne dajo prikriti. Tudi v takih slučajih podučijo moralni teologi spovednike, kako naj ta zapeljana dekleta napravijo, da se posledice odstranijo. Ta pouk je tako natančen in temeljit, kakoršnega bi ne mogel dati noben učen zdravnik. Isti ima pomen za spovednika le tedaj, če je ležeče na tem njemu samemu, da se dekleta k temu zločinu početju odločijo.

Cerkev duhovnike tudi v teh slučajih ne laznaje. Dokaz temu so Klopčič, Podgoršek in drugi, katerim škof ni skrivil niti lasu, čeprav je moral biti o istinosti ovadbe prepričan. Preiskava se sicer vpele, a ne v svrhu, da bi se zvedela resnica in bi se onega, ki je kaj zagrešil, kaznovalo, — pač pa zato, da se moralni čist ogroženih vernikov pana in potolaži.

4. Svetnik-Alfonz Marija de Liguori napeljuje tudi dekleta v krivo prasego, da prikrivajo padec pred ženinom.

Moralni teolog Gury navaja tozadevno v svoji knjigi sledeči primer:

"Bibiana, telesno in duševno krasno razvita deklica, je imela mnogo častilcev in snubčev. Pred vsemi pa je dala prednost Sidoniju, s katerim se zaroči. Dan za svatbo je že določen. Bibiana gre radi spovedi k župniku in mu med drugimi reči pove tudi to-le: 1. svojo nedolžnost je zgubila z nečistim življenjem že večkrat; 2. porodila je že otroka, o katerem razum babice nikdo drugi nič ne ve, in katerega je s pomočjo babice spravila v neki zavod.

"Uprašanje je: Mora-li Bibiana ta svoj pogrešek povedati ženinu?"

"Odgovor: 1. Bibiana samo ob sebi umevno ni dolžna izdati, da je padla v nesramno življenje in svojo nedolžnost že zgubila; kajti ta napaka ženinu ni škodljiva. Če bi ženin namreč za to vedel, bil bi opravičen, odstopiti od zaroke; ako pa temu ne ugovarja, ima nevesta vse pravice, ki izhajajo iz zaroke. In četudi ne sme svojega moža varati z lažjo, da onega greha nima na sebi, vendar ni dolžna istega izpovedati, marveč ga lahko, tudi če je glede tega uprašana, zataji z odgovorom, ki se da različno tolmачiti; kajti stem ne laže, ampak zakrije le tajni pogrešek.

2. Ravnostako tudi ni Bibiana dolžna povedati, da je porodila že otroka in da ga ima dobro skritega v bolnici ali kje drugje, ako plačuje zanj ona sama ali kdo drugi in če vse to tajno ostane. Vzrok je to, ker se v tem slučaju ženinu ne godi nobena števica in nima nikake škode. Drugače pa je, ako stvar ni tako tajna, da bi za njo nikdar ne mogel zvedeti, ker iz tega bi pozneje nastali največji prepri in nečistost med zakonskima.

(Dalje pride.)

Presodite dobro.

Hunter je bil jeden izmed najbolj podvzetnih mož in pri svojih podvzetjih je vedno napredoval. "Moja navada je," je rekel, "da vsako stvar dobro presodim, ako je uporabna ali ne, predno se je lotim. Če pa vidim, da je stvar za rabo, potem se je primem in prej ne odneham dokler dela ne dokončam." Ta navada, kadar jej sledi, v resnici prihrani čas, energijo in denar; toda mnogi ljudje kupujejo vse, da se celo zdravila, ne da bi količjak vedeli o vrednosti istih. Vsaka družina, ktera rabi Trinerjevo ameriško grenko vino proti želodečnim boleznim in boleznim v drobu, lahko dokaže, da je to edino sredstvo zoper rečene bolezni. Presodite dobro: ono uravnja prebavni sistem in kadar je ta sistem zdrav, zdrav je ves život. Ako ne moreš uživati in prebavljati hrane, potem je tvoja moč, tvoje zdravje in tudi življenje pri konju. Rabi Trinerjevo ameriško grenko vino, kakor hitro izgubiš tek.

Dobiva se v lekarnah ali pa pri Jos. Triner, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

T. B. ARNOS
GROCIERJSKA TRGOVINA
na debelo in drobno.
Sadje in zelenjava.
639 Blue Is. ave. blizu 20. ceste
CHICAGO, ILL.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJE
L. Hagendorff.
Vogal Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.
Znižane cene za poročne slike.

Edward Pauch
gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

Kasparjeva državna banka.
623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.
plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.
Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).
Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Wilke
391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.
Izkušen fotograf
Izdela najbolj različne slike.
Povečanje slik. Gumbi s sliko.
Slike za posameznike, družine in otroke.
Vsaka velikost. Jamčenje za delo. Vsaka kakovost. Primerne cene.
ESTABLISH 1883 PHONE CANAL 287

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri **NAS**

Jas. Vasumpaur,
na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.

Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specielitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.